

ANUL VII.—No. 3

MARTIE 1926

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA
RECUNOSCUTA PERSONA MORALA PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923
SEDIUL „UNIUNEI“: PIATA C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREŞTI

Uniunea Generală a Vânătorilor din România

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALA PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: PIATĂ C. A. ROSETTI No. 7 — București

■ ■ ■

CONSILUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinti de Onoare:

MIHAIL SUTZU, și DINU R. GOLESCU

Președinte:

ANTONIU MOCSONYI

Vice-Președinti:

NICOLAE RACOTTA și Dr. GH. NEDICI

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii-Consilieri:

Dr. I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, Marchizul de BELLOY, Prințele GEORGE VAL. BIBESCU, DINU I. C. BRĂTIANU, Dr. I. BEJAN, Prințele JEAN CALLIMACHI, GR. P. CARP, Dr. I. E. COSTINESCU, MIHAIL SC. PHERECHYDE, GENERAL I. GÂRLEȘTEANU, Prof. Dr. ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, Prof. Dr. DIONISIE LINTIA (pentru Banat), H. CAV. DE MIKULI (pentru Bucovina), GENERAL G. G. MANU, Prof. Dr. N. METIANU, DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, MIHAIL OROMOLU, GEORGE A. PLAGINO, ROMUL POPESCU (pentru Transilvania), C. ST. RASIDDESCU, NICOLAE SÄULESCU, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, Dr. L. SKUPIEWSKI, VASILE ȘTEFAN, Prof. Dr. G. SLAVU, Col. C V. STEREA SEVER TIPEIU, Prof. Dr. G. UDRISCHI.

Censori:

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU,
A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprind interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII:

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300.— în care este cuprins și abonamentul obligator la „Revista Vânătorilor“.

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar de la 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la „Revista Vânătorilor“ de 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru.

Abonamentul la „Revista Vânătorilor“ este obligatoriu pentru toți membrii „Uniunii“

■ ■ ■

Statutele U. G. V. R. se trimet la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

■ ■ ■

Corespondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărășite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

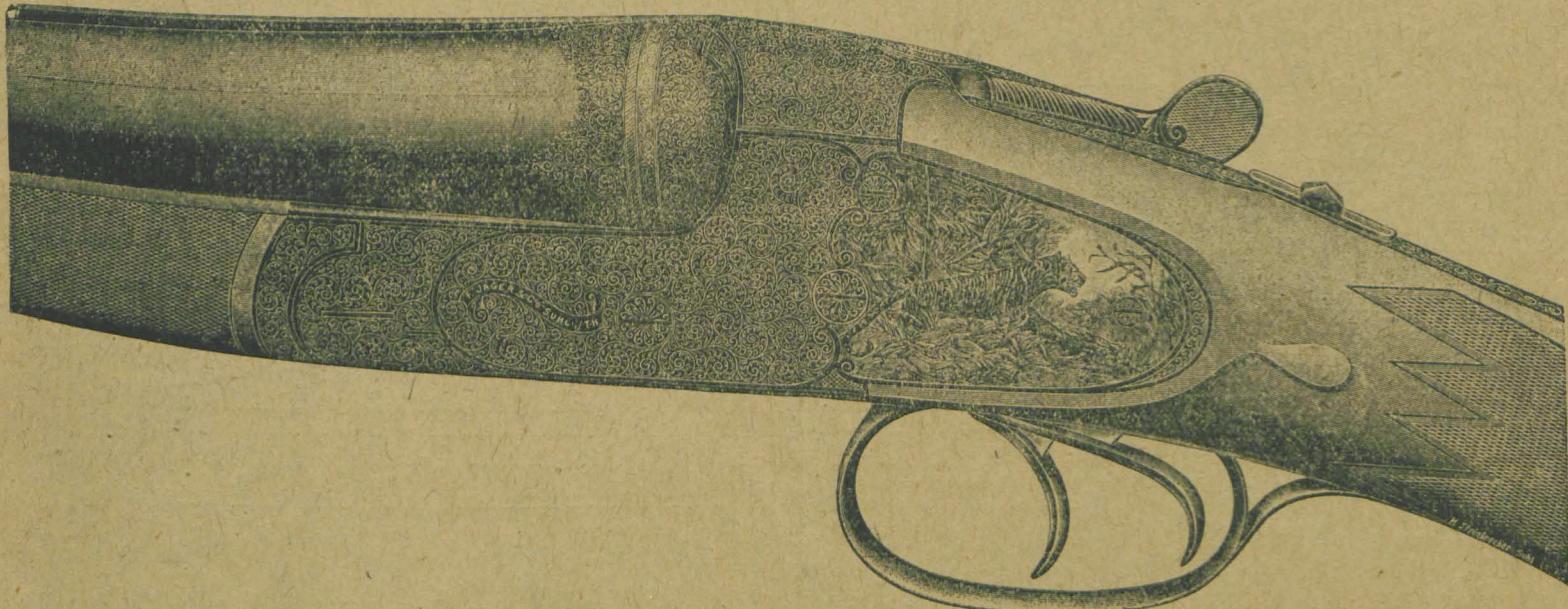
■ ■ ■

Orele de birou la Uniune: În toate zilele de lucru dela 9—1 și 3—7.

SEDIUL: PIATĂ C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREȘTI

ARMELE F. JAEGER & Co.

sunt neîntrecute ca tir și soliditate,
putând rivaliza în privința aceasta
cu cele mai scumpe arme engleze.

Toate armele fabricate de această casă pentru membrii „UNIUNEI” sunt cea mai elocventă reclamă, obținând fără excepție predicatele „exceptional” și „superior” la standurile oficiale de încercare din streinătate.

SPECIALITĂȚI:

Zăvoarele „Simson-Jaeger” și „Vertical-Block” care rezistă celor mai formidabile presiuni.* Armarea separată de glonț, patent Jaeger, pentru drillinguri.* Ejectorul infailibil sistem Jaeger.* Viza patent Jaeger. etc.

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se trimete membrilor „UNIUNEI”
franco la cerere, adresată la sediul nostru.

Wilhelm Scherg & C-ie Brașov

Fabricile de postav, țesături de mode și tricotage
din Brașov

FONDAT ÎN 1823 ————— TELEFON No. 14, 706

Produse de prima calitate în:

Stofe de mode
pentru bărbați și dame

Postavuri fine și de comerț

Postavuri de uniforme
:: Ofițeri și sporturi ::

:: Cuverturi și pături ::

Fabrica:

STRADA FABRICEI No. 2

Magazia:

PIATA LIBERTATEI

Anunț,

Prenotări pentru cătei prepelicari germani cu
părul scurt, din familia „champion Tell Schellen-
turm“ ex. „champion Bessie Hubertus“ primește
Dr. Victor Graur, medic, Arad, Str. Eminescu 6.
Prețul unui căel în etate de 2 luni Lei 3000.,
loco Arad. Tot acolo se mai găsesc cătei Fox-
terieri pur sânge, cu Lei 2000.

LOC REZERVAT
PENTRU
RECLAME

DE VÂNZARE

1) ARMĂ FRANCOTTE,
hammerless, cal. 12, ejector
automat, platine, tir lung,
țevi din damasc de roze.

Prețul Lei 6.000.

2) ARMĂ PIEPER-BAYARD
hammerless, cal. 12, puțin
uzată.

Prețul Lei 5.000.

A se adresa la „UNIUNE”

:: Banca Franco-Română ::

Bucureşti, Strada Bursei No 5

TELEFON: 10/17, 46/8. — TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICA: FRANCOBANK

Capital social 100.000.000 || CAPITAL DEPLIN VARSAT 50.000.000
FOND DE REZERVA 12.200.000

S U C U R S A L E:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuţi, Constanţa,
Găeşti, Giurgiu, Roşiorii de Vede, Slobozia, Slatina,
Timişoara, T.-Măgurele.

A G E N T I I:

Costeşti, Corabia, Drăgăneşti, Făurei, Vida, Zimnicea

*Tot felul de operaţiuni de bancă și autorizată să facă
OPERAȚIUNI DE DEVIZE*

SIGMUND PRAGER

Casa fondată în 1854

Bucureşti, Calea Victoriei No. 11

Furnisitor
Curței Regale

Cel mai vechi magazin din țară cu

Marca Depusă

Articole de vânătoare și sport

CATALOG SPECIAL GRATUIT LA CERERE

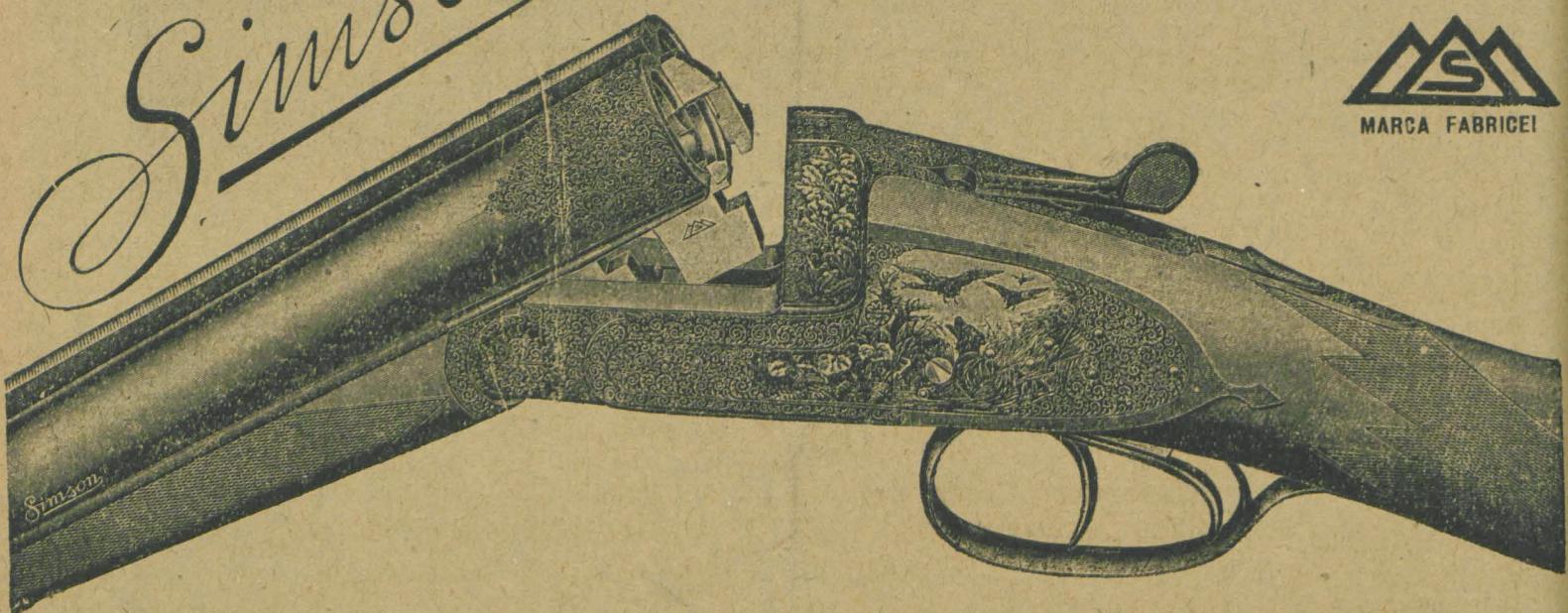
Specialități:

Confecțiuni de sport, Impermeabile Burberrys, Haine de Piele

Incălțăminte pentru toate sporturile

Blănării, Stofe englezesti, Pălării

Simson

MS
MARCA FABRICEI

ARMELE SALE CU ALICE, DRILLINGURI,
ARME PENTRU TIR DE PORUMBEI,
ARME CU DOUĂ ȚEVI, SISTEM BOCK,

sunt fabricate renumite,
de cea mai mare precizie
și cu un tir neîntrecut.

Armele pentru tir de porumbei „SIMSON” sunt purtate de către mulți trăgători internaționali de profesie renumiți, și succese de primul rang se obțin mereu cu ele.

Carabina de precizie „SIMSON”

Armă de calibru mic cal. 6 și 9 mm., care se poate furniza cu țevi ghintuite, în zece modele diferite.

Tir precis până la 100 m., și de aceea foarte potrivită ca armă de exercițiu, pentru împușcarea răpitoarelor mici, cu blană, pentru împușcarea de ciori, de păsări aquatice etc.

Revolverul automat „SIMSON”

— CALIBRU 6.35 —

Formă plată, având cel mai mic număr imaginabil de piese componente, cari se pot demonta ușor, fără instrumente speciale. Precizia balistică mare, funcționare absolut sigură.

Fabricile de arme **SIMSON & Co.** Suhl (Germania)

Armele „SIMSON” se procură prin „UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA”.

N. Mantu

Adunarea Generală

Adunarea Generală ordinară anuală a „Uniuniei”, care conform novei modificări a statutelor a fost fixată pentru ziua de 28 Februarie crt., n'a putut avea loc în acea zi din cauza neîntrunirii numărului statutar de membri și a fost amânată pentru ziua de 7 Martie crt.

Biroul se formează cu d-nii: Dinu R. Golescu, Președinte de onoare, Nicolae Racottă și Dr. Gh. Nedici, Vice-Prezedinti și C. G. Alexianu, Secretar-General. Notăm dintre membrii prezenti pe d-nii Dinu I. C. Brătianu, N. Săulescu, Directorul Vâنătoarei, Prof. Dr. Juvara, Prof. Dr. Udriski, General Manu, George A. Plagino, D. Niculescu, Prof. Dr. Zaharescu-Karaman, Prof. Dr. Slavu, Dr. Bejan, T. T. Djuvara, Șt. Șendrea, Ing. V. Racottă, Dr. C. Leonte, Dr. L. Oanea, A. Stănescu, N. Mantu, C. Riske, R. Medianu, C. Basiliade, Al. Ivașcu, P. Georgescu etc., etc.

Domnul Antoniu Mocsnyi, Președinte de Onoare al „Uniuniei”, care n'a putut lua parte la Adunarea Generală, aflându-se în străinătate, a trimes adunării salutările sale.

Domnul Președinte de Onoare roagă pe D-l N. Racottă să prezideze, care declarând ședința deschisă la ora 5 p. m., salută asistența și roagă pe d-l Secretar-General C. G. Alexianu să prezinte Adunării darea de seamă pe anul încheiat.

DARE DE SEAMA

a Consiliului de Administrație asupra exercițiului anului 1925, prezentată Adunării Generale din 7 Martie 1926, de D-l C. G. Alexianu, Secretar General al U. G. V. R.

Onorată Adunare,

Suntem întristați că nu ne este îngăduit să prezentăm această dare de seamă, fără a pomeni mai întâi de durerea ce am suferit prin pierderea unui om de seamă și mare vânător. În pragul anului care se anunță atât de promițător, „Uniunea” a fost lovită de pierderea președintelui ei de onoare, venerabilul și iubitul Mihail Pherekyde. Consiliul de Administrație al „Uniuniei” vă roagă să vă asociați la regretele unanime ce le transmite familiei defunctului cu ocazia acestei Adunări Generale anuale.

Domnilor,

„Uniunea” a intrat în al VII-lea an al existenței sale. Ce a fost, nu o știu mulți, pentru că puțini au fost aceia care i-au urmărit pas cu pas evoluția; ce este însă astăzi, o vedem cu toții. În țara noastră, unde lucrurile merg încă destul de greu, „Uniunea” a fost firește și ea influențată de mersul lent al trebilor, și a propășit în acelaș sens, încet, *dar sigur*.

In primul rând, trebuie să înregistram cu satisfacție evenimentul important și atât de mult dorit de noi toți, al dobândirei unui local propriu pentru sediul „Uniunei“. Acest fapt, banal în alte timpuri merită să fie relevat, date fiind nenumăratele greutăți de tot felul, dar mai ales de ordin pecuniar, care au stat până astăzi în calea realizării lui. De aceea nu putem fi îndeajuns recunoscători vice-președintelui nostru Nicolae Racottă, pentru devotamentul și dragosteau cu care a ajutat întotdeauna „Uniunea“, ca să-i dea posibilitatea de a se ridica și deveni de sine stătătoare, punându-i ani dearândul la dispoziție în mod gratuit localul în care a stat, plus lumină, încălzit etc., fără a vorbi de celelalte ajutoare, materiale și morale, pe care noi toți le cunoaștem și se cade să le cunoască toată vânătorimea din țară.

A trebuit o sfârșitare mare, pentru a găsi mijloacele necesare de a instala „Uniunea“, aşa cum am instalat-o, într-un local demn de importanța ei, și amenajat cum trebuie. Căci nu trebuie să pierdem din vedere, că ori-ce îmbunătățire, ori-ce inovație, ori-ce desvoltare a activităței „Uniunei“ este eminamente în funcție de bani, fără de care toate planurile și toate bunăvoiințele rămân în stare de simplu proiect. Fiecare ramură nouă de activitate ce am dorit să deschidem pentru societatea noastră, implică noui cheltuieli. Chiar aşa cum funcționează astăzi „Uniunea“ și serviciile ce ea execută, reprezintă o muncă însemnată și continuă, de care numai cei inițiați — și nici din aceia toți — își dau cu adevărat seamă. Căci trebuie să o spun răspicat, Domnilor, ca să se știe bine: *se muncește mult, joarte mult, la „Uniune“*. O corespondență zilnică și voluminoasă, cu societățile afiliate, cu membrii, cu autoritățile, cu stăinătatea, cu colaboratorii revistei, etc., întrebări, răspunsuri, intervenții, comenzi, întreținerea relațiilor cordiale și stimulente cu colaboratorii noștri la „Revista Vânătorilor“, fie din țară, fie din străinătate, absorb complet activitatea celor câțiva oameni, cari muncesc zi de zi, pentru a menține organizația „Uniunei“ la nivelul la care am ajuns. În acest scop, „Uniunea“ plătește astăzi trei funcționari, și o face cu mari sacrificii, dar o face, pentru că trebuie și știe că încă nu sunt suficienți.

Desigur că programul statutar al „Uniunei“ este vast. Multe ar fi ramurile activităței sale de îndeplinit. Însă cu lipsa de elemente și de bani, care caracterizează epoca noastră, ne-am mulțumit deocamdată cu mai puțin. Am căutat — și am reușit — să înjgebăm anul acesta un serviciu de aprovizionare cu arme și munițiuni pentru membrii noștri, fiind acest capitol cel mai urgent în penuria rezultată de pe urma războiului. Am fost călăuziți de dorința de a lua această funcțiune din mâna incompetenților și speculanților, procurând vânătorilor conștiienți arme garantate de noi și corespunzătoare prețului, și o muniție de maximum de calitate pentru minimum de preț, și anume prețul de cost cu o acoperire a proprietelor noastre cheltuieli. Câtă muncă și câtă alergătură ne cauzează acest serviciu atât de important pentru

membrii noștri, o știu numai aceia, cari au și răspunderea acestei organizații.

Domnilor,

Tot în decursul anului încheiat a început să funcționeze și serviciul de plasare al paznicilor de vânătoare, absolvenți ai școalei Dr. Nedici din Sighetul Marmației. Cu toate că „Uniunea“, precum am avut onoarea să vă arătăm, este deosebit de împovărată, față de mijloacele și personalul ei, totuși — urmând exemplul organizațiilor similare din alte țări și pentru a servi interesele societăților afiliate și a domnilor membrii deținători de terenuri de vânătoare — ea și-a luat totuși și această sarcină asupra ei, de a repartiza, la cerere, nouii brigadieri de vânătoare, cari absolvă această școală. Firește că elevii cari absolvă anual școala „Dr. Nedici“ sunt deocamdată încă puțini la număr. Ea funcționează de altfel de abia 2 ani, deci nu avem până acum decât 2 promovații. Pe de altă parte nici elevii care urmează cursurile, nu sunt numeroși, ceea-ce se explică prin două cauze: mai întâi este firesc ca acești elevi să nu poată fi recruteți decât printre elementele cari posedă adevarate aptitudini pentru această meserie grea și de specialitate, aşa dar ca școala să facă o anumită selecție printre aspiranți; în al doilea rând trebuie atribuit numărul mic de absolvenți și faptului că posessorii terenurilor de vânătoare nu se ocupă ei însăși de a trimite la școală elemente localnice descoperite de dânsii, cari mai târziu ar intra în serviciul D-lor. Astfel a trebuit să constatăm cu părere de rău, că nici chiar puținii absolvenți ai școalei de brigadieri de vânătoare din Sighet, nu-și găsesc posturi. Această stare de lucruri se va remedia în ziua în care Direcția Vânătoarei, pretinzând o îndeplinire mai severă a clauzelor contractelor de arendare, va constrângе pe arendași la o amenajare și supraveghere mai serioasă a teritoriilor luate în arendă.

Domnilor,

Nu putem încheia darea de seamă a acestui an, fără a enunța și o problemă care a făcut în ultimul timp obiectul diferitelor desbateri a Consiliului de Administrație a „Uniunei“, și anume problema creării unui centru de adunare a vânătorilor în Capitala Țărei, un local pe care ne ferim a-l numi club — fiind că nu poate și nu va fi un club — ci mai nimerit și mai exact o „Casă a Vânătorului“. În această casă își vor da întâlnire vânătorii, fie Bucureșteni, fie în trecere prin București, vor putea schimba o vorbă camaraderească, vor găsi reviste și jurnale românești și străine, vor putea într-un cuvânt petrece o oră sau două agreabile, în mediul care le este familiar, într-un mediu vânătoresc. Nu vom desvolta aci toate detaliurile organizației acestui local, care nu va dифeri de alt-fel de cluburile obișnuite, decât prin lipsa jocului de cărți, organizație ușoară de conceput, dar mai grea de înfăptuit. Vă rugăm să cum-

păniți și Dv. această problemă atât de interesantă pentru solidaritatea noastră vânătoarească, ca în decursul anului acesta să devie o realitate.

SITUAȚIA DE VENITURI ȘI CHELTUELÌ

pe ziua de 31 Decembrie 1925

VENITURI

CHELTUELÌ

NATURA VENITURILOR	SUMELE	NATURA CHELTUELILOR	SUMELE
1. Soldul anului 1924 la 31 Martie 1925	88.656 15	1. Imprimatul Revistei	115.470 35
2. Taxe de înscriere.	28.130 —	2. Cheltueli cu expediția Revistei și de Administrație	27.214 —
3. Cotizații	6.850 —	3. Salarii.	71.500 —
4. Comision, operațiuni vamale	27.009 —	4. Mărci și timbre.	12.790 20
5. Abonamente la Revistă	82.124 50	5. Mobilier și instalații	16.863 10
6. Subvenția Ministerului pe ultimele 6 luni	7.500 —	6. Furnituri de cancelarie și imprimate	13.216 50
7. Publicațiuni	3.420 —	7. Cheltueli avansate, compt arme (ram-bursabile)	51.016 50
8. Vânzarea Revistei la chioșcari	3.361 —		
9. Donațiuni	1.020 —		
10. Imprumutați pentru chiria localului	50.000 —		
11. » » instalatăie.	10.000 —		
	308.070 65		308.070 65

p. Președinte, (ss) N. Racotta.

Secretar-General, (ss) C. G. Alexianu.

Contabil, (ss) Ilie Stănescu.

Biroul supune apoi votului Adunării Generale propunerea d-lui Dr. Laurențiu Oanea, vice-președintele Cooperativa Vânătorilor din București, pentru o cooperare a acesteia cu „Uniunea“. Adunarea Generală se exprimă în sensul că, deoarece această chestiune nu intră în competența ei, va fi luată în desbatere de Consiliul de Administrație al „Uniunel“.

PROCES-VERBAL

al Adunării Generale ordinare anuale din 7 Martie 1926

Astăzi 7 Martie, subsemnații întruniriți în Adunare Generală ordinată anuală, urmând ordinea de zi și deliberând asupra chestiunilor ce ne-au fost supuse de Onor. Consiliu de Administrație.

Decidem:

I. Ne unim la regretele Consiliului de Administrație pentru pierderea marelui vânător și om de Stat Mihail Pherekyde și transmitem familiei îndurerate condoleanțele Adunării Generale.

II. Luând cunoștință de darea de seamă asupra exercițiului ultimelor trei trimestre din anul trecut —, aprobat bilanțul anual încheiat la 31 Decembrie 1925 și dăm descărcare D-lui Secretar-General, Comitetului de Direcție, Comisiei Cenzorilor precum și întregului Consiliu de Administrație pentru gestiunea lor în cursul anului încheiat.

III. Procedând la înlocuirea sau realegerea celor

D-l Secretar General dă apoi citire raportului Comisiunii Cenzorilor și bilanțului, din care rezultă următoarea situație încheiată pe ziua de 31 Dec. 1925.

Verificat și găsit exact:

Cenzori: { (ss) M. Flechtenmacher.
(ss) A. Bodnărescu.
(ss) A. Stănescu.
(ss) N. Kalergi.

8 ultimi membri ai Consiliului de Administrație, care n-au eșit până acum la sorti, și anume:

D-nii:

Dr. C. Adronescu
Prof. Dr. G. Udriski
Dr. I. Bejan
Mihail Sc. Pherekyde
General I. Gârleșteanu
G. Lakeman-Economu
General G. G. Manu
Dr. L. Scupiewsky

au fost aleși

D-nii:
Prof. Dr. G. Udriski
Dr. I. Bejan
Mihail Sc. Pherekyde
General I. Gârleșteanu
General G. G. Manu
Dr. L. Scupiewsky
Şt. Şendrea
Dr. C. Leonte

IV. Realegem pentru exercițiul anului în curs, aceeași comisie de cenzori.

V. Ne înșuism proiectul Consiliului de Administrație de a crea o „Casă a Vânătorului“ și rugăm să realizeze acest deziderat cât mai curând.

Drept care am dresat prezentul proces-verbal și l-am semnat conform statutelor.

(Urmează semnăturile celor prezenți)

Care sunt cauzele pieirei vânătului mic și cum le putem elimina?

de Œtvös Balázs, Szödrákos, Ungaria

uzim și citim pretutindeni, că vânătul mic diminuează din an în an. Cunoaștem terenuri de vânătoare care odinioară erau bogate în vânăt mic, iar acum de abia găsim ceva pe ele.

Foarte multe circumstanțe contribuiesc la diminuarea vânătului mic și dacă nu luptăm contra lor, se prăpădește efectivul întreg.

Aceste circumstanțe, aceste cauze dăunătoare se pot divide în două grupuri:

- I. Contra cărora o intervenție umană e fără succes.
- II. Cari se pot elimina foarte ușor, dacă intervenim la timp.

I

In prima grupă putem număra: 1) boalele contagioase și 2) vremea nefavorabilă.

Contra boalelor contagioase nu putem lupta, deoarece atunci când observăm boala, efectivul e deja infectat și nu mai putem ajută vânătul bolnav.

Numai în mod preventiv putem lupta contra boalelor pestilentiale. Dacă pe timpul iernii hrănim vânătul nostru (sic în mod natural, sau artificial) și dacă îi procurăm adăposturi contra frigului și vântului, atunci vânătul nostru dobândește un organism sănătos, e sdravăn, bine desvoltat și rezistă boalelor, iar cel care e atins de boală, o suportă fără a deveni victimă ei.

In cadrul acestui articol nu pot descrie hrănirea și crearea remizelor, căci aceasta ar fi poate prea plăcătă pentru mulți cititori. Dar ar fi și de prisos, căci toate acestea le găsește ori și cine expuse în excelenta lucrare a D-lui Dr. Gh. Nedici: „Hrănirea vânătului util“.

Ascunzișurile oferă vânătului un bun adăpost contra frigului și vântului; dar dacă primăvara avem geruri târzii și dacă pe la începutul verei — în timpul cloacitului — cad ploi torențiale și grindină, atunci sporirea vânătului e neîndestulătoare, căci gerurile întârziate — d. ex. dacă în luna Martie avem zăpadă multă și geruri mari — prăpădesc puișorii de iepuri, iar ploile continue și grindina strică cuiiburile prepelițelor, ale potârnichilor și fazanilor. Dacă sfârșitul primăverei e ploios, atunci în anul acela nu putem contă pe o sporire îndestulătoare de vânăt săburător.

Potârnichea și fazanul își fac și un al doilea și chiar un al treilea cuib, dacă primul cuib, respectiv al doilea a fost prăpădit; dar în fiecare cuib posterior pune mai puține ouă. Prepelița nu își

face un al treilea cuib, căci până la emigrare puișorii ei n'ar avea timpul ca să se desvolte.

Potârnichea Tânără depune în primul cuib 10—12 ouă; în al doilea 4—6 ouă. Cea bătrână (2—4 ani) pune în primul cuib 18—21 de ouă, în al doilea 8—10, iar în al treilea cuib maximum 6 ouă.

Fazanul, are obiceiul ca să și pună ouăle și prin cuiburi străine, așa că nu putem spune exact, câte ouă depune el în primul, sau în al doilea cuib. Am observat cuiburi de fazan cu 14—19 ouă. Am observat chiar faptul că într'un cuib se aflau împreună ouă de fazani și de potârniche. De câte ori treceam pe lângă astfel de cuiburi, le țineam minte, și pe același cuib am văzut odată un fazan și altădată o potârniche. De mai multe ori am găsit cuiburi, în cari se aflau ouă de fazan și de potârniche clocite, însă n'am putut observa mai târziu dacă conducea fazanul, sau potârnichea puișorii. Probabil, că fiecare își conducea puișorii în mod separat, căci în aceleasi locuri am văzut potârnichi și fazani, — însă cu puișori prea puțini fiecare.

Boale contagioase, geruri întârziate, potopuri și grindine dese —, slavă Domnului că n'avem în fiecare an, astfel că putem spune că aceste primejdii nu sunt cele mai periculoase.

Mai multă pagubă aduc efectivului de vânăt primejdile înșirate în grupa II-a, contra cărora avem însă mijloace de combatere.

II

In grupa a doua putem însă următoarele cauze:

1. Răpitoarele.
2. Degenerarea.
3. Proporția sexuală necorespunzătoare.
4. Cosirea prea de timpuriu a fânețelor.
5. Braconierii, precum și câinii și pisicile vagabonde
6. Lăcomia vânătorului.
7. Agricultura modernă.

Iată, cum putem elimina aceste cauze dăunătoare:

1. Răpitoarele.

Despre distrugerea, precum și despre rolul pe care'l au răpitoarele în gospodăria naturei, am scris deja un articol în „Revista Vânătorilor“. Acolo am arătat că în cartea D-lui Dr. Gh. Nedici, „Ocrotirea vânătului util prin distrugerea dușmanilor lui“ se tratează foarte amănunțit modul cum putem stârpi răpitoarele prin otravă și capcane. Am mai spus și câteva metode pentru distrugerea lor cu ajutorul armei și cu chematul.

Nu pot trece de acest capitol, fără a menționa următoarele:

In Europa occidentală și mai cu seamă în Germania, unde präsirea vânătorului e considerată ca o economie națională și unde de abia găsim răpitoare, e lucru firesc că vânătorii au o altă opinie în ceeace privește răpitoarele. Iată un exemplu: Eu sunt colaboratorul unei gazete germane de vânătoare. Acestei reviste i-am scris odată un articol despre ocrotirea vânătorului mic și despre distrugerea răpitoarelor, în folosul vânătorului util. Dar am rămas tablou, când am citit acest articol, apărut în revista aceea. Parcă nu l'ăși fi scris eu, ci l'ar fi scris un „neamț“. In acest articol fu recomandat cititorilor — sub numele meu —, ca să nu distrugă răpitoarele în întregime, mai ales pentru motivul de a nu susține naturei o astfel de podoabă cum este vulpea și nevăstuica, care au devenit deja destul de rare; și aceasta cu atât mai mult cu cât vulpea mai ales e un „soldat sanitar“ al vânătorului mic, care prin consumarea vânătorului atins de o boală infecțioasă împiedecă răspândirea boalelor contagioase.

In „Revista Vânătorilor“ am arătat lămurit, că vulpea nu e agentul sanitar pe un teren unde voim să crățăm, să prăsim vânătorul util, ci o răpitoare dăunătoare care trebuie distrusă cu atât mai mult, că tot n'o putem stârpi de tot.

Să stârpim deci răpitoarele prin toate metodele posibile!

2. Degenerarea.

Fiecare animal, oricare ar fi el, domestic sau sălbatic, are înclinația spre degenerare, dacă îl prăsim fără a regeneră sângele lui. Această degenerare are loc atunci când împerechem animale înrudite de aproape. Consecința incesturilor e în primul rând albinismul, lipsa pigmentului. De ex. cainii prăsiți prin incest, chiar dacă îi hrănim în mod rațional, totuși au ochii de culoare deschisă. Faza următoare este, că din generație în generație ei au oasele tot mai subțiri, organismul slab și înclină spre boală, iar în cele din urmă încetează perpetuarea rasei. Albinismul se iveste cel mai curând la fazani. La iepuri, degenerarea apare mai ales prin terenurile îngrădite unde nu intră alți iepuri ca să le împrospteze sângele și să regenereze contingentul de prăsilă. Dar degenerarea se iveste chiar și pe terenuri neîngrădite — unde avem iepuri puțini, și o regenerare a săngelui acolo e exclusă. Pe astfel de terenuri putem observa că iepurii devin din generație în generație mai mici, cu organismul mai slab; frigul, foamea, boalele nu le pot suporta și în fine înmulțirea este minimală.

Degenerarea poate fi foarte ușor împiedicată și este numai o chestiune de bani. Cumpărăm vânători viu — dar nu de la vecin, ci din terenuri căt mai îndepărtate — și îi dăm drumul pe terenul nostru.

Dar căt vânător să cumpărăm; căt ne este necesar pentru regenerarea săngelui contingentului nostru? Idealul ar fi ca să împușcăm toți iepurii de gen masculin, sau femenin, resp. potârnichi și fazani, iar în locul lor să dăm drumul unui număr tot atât

de mare de vânător de sex opus, căt pretinde proporția sexuală.

Dar asta se poate face și mai ieftin. Iată două exemple:

Un moșier m'a rugat odată ca să-i aranjez fazareria și să-i dau un sfat. Era vorba numai de fazani. Într'un parc de cca. 70 jugăre cad. se găseau în acel timp vre-o 60 de fazani, cu o proporție sexuală destul de bună. Pe acel teritoriu se aflau fazani bătrâni de vre-o 25 ani, și cu toate că domnul acela crăța fazanii, aceștia nu se înmulțeau, ci din an în an apăreau tot mai mulți fazani pestriți (albinism). În primul an moșierul cumpără 5 cocoși, și ia în el hrăni vânătorul bine. Consecința regenerării săngelui — dar și a hrănirei raționale — apără deja în al doilea an, când efectivul avu o sporire atât de bună, încât se ivi trebuința împușcării a 70—75 de cocoși. În același an, spre sfârșitul ierrei, moșierul mai cumpără, — dar de pe un alt teren — încă cinci cocoși. Răpitoarele (coțofene și ciori, căci vulpi nu avea) fură stârpite, vânătorul hrănit așa cum trebuie și cosirea ierbei din parc nu fu permisă (în favoarea cuiburilor) decât în Iulie. În al treilea an efectivul fazanilor se urcase la numărul de cca. 1200 bucăți.

Un prieten al meu are o moșie mică, de 800 jug. cad. Cu toate că el distrugea răpitoarele și crăța iepurii căt putea mai bine, hrănidu-i în timpul ierrei, efectivul nu se înmulțea, ci devinea din an în an mai mic.

Am petrecut o săptămână la el. Toată ziua ne aflam pe teren și cu ajutorul prepelicarului meu am putut constata, că nu se aflau mai mulți iepuri pe întreaga moșie, decât vre-o 35—40; însă și aceștia erau degenerați. Pe teritoriile vecine erau deasemenea iepuri puțini. Mai observai și faptul, că pe moșie erau mai mulți iepuri decât iepuroaice. Împușcarăm zece iepuri și în același an am dat drumul la 5 iepuri și la 15 iepuroaice pe teren (fie-care sex adus din altă parte). Împrospătarea săngelui și ameliorarea proporției sexuale avu un succes minunat, căci în al doilea an am împușcat 40 de iepuri — în cea mai mare parte bărbați — și în al treilea an făcurăm o vânătoare cu bătăiași, — rugând însă pe fiecare vânător ca să nu tragă în iepuri mai departe de 40—45 de pași. Atunci se împușcă aproape 200 de iepuri; însă eu lăsam la fiecare cerc căte o „poartă“, ca să poată scăpa și vânător pentru prăsila viitoare.

Aș putea să însir multe exemple, dar cred că acestea două vorbesc destul de elovent!

3. Proporția sexuală.

Dintre vânătorul sburător prepelița și potârnichea trăesc în monogamie, dar fazanul și iepurele sunt poligami. Ar fi foarte greșit, dacă n'am aranjat proporția sexuală aşa cum o pretinde natura. Cocoșii, precum și iepurele sunt foarte violenți în timpul dragostei și dacă n'au ocazie ca să-și potolească lăcomia lor de dragoste, adică dacă n'au destule femei, atunci ei aduc pagube efectivului de vânător; și iată cum:

Din fiecare cuib de potârnichi și de fazani ies cel puțin tot atâtia cocoși ca găini. La potârnichi asta ar fi în regulă; dar noi vânăm potârnichile aici în Ungaria din August și până în Ianuarie. Și fiindcă cocoșii sunt mai prevăzători, se împușcă de obicei mai multe găini decât cocoși, așa că pentru anul viitor rămân mai mulți cocoși, decât găini. În luna Martie începe împerecherea potârnichilor, și fiecare cocoș își caută o găină. Acel cocoș însă care rămâne fără pereche și nu-și poate potoli patima, persecută cu dragostea lui încercată chiar și găina care șade pe ouă. Găina însă nu răspunde chemărilor lui amoroase, ci fugă și părăsește ouăle; iar când scapă de urmăritorul ei, ouăle s-au răcit. Cloșca continuă cu sederea pe ouă, până când ouăle sbucnesc, așa că al doilea cuib, în care găina depune mai puține ouă ca în primul, iese mult mai târziu.

Tot la fel este și fazanul. Cocoșul, cu patima lui nestinsă persecută și el găinile cari șed deja pe ouă. Iar dacă găinile sunt cu mult mai numeroase, — așa cum ar trebui să fie de fapt —, atunci multe din ele rămân cu puji nescoși.

Proportia sexuală a potârnichilor e de 1:1, adică: un cocoș, o găină; la fazani 1:5—6, adică un cocoș și 5—6 găini.

Iepurele e cel mai înflăcărat și cel mai violent amorez. Dacă patima lui rămâne neîndestulată, atunci el persecută iepuroaică ziua și noaptea, fără milă, fără repaus. Iepuroaică déjà fecundată rămâne neînduplecătă, dar iepurele o gonește, o prinde, o bate, o mușcă și o violeză chiar și în ziua când iepuroaică ar fătă. Iepuroaică însărcinată leapădă pușorii, sau moare în urma torturii.

De câte ori nu vedem pe terenuri cu proporția sexuală a iepurilor neregulată, că 5—6 iepuri gonind câte o iepuroaică, și de căteori nu putem observa pe aceste terenuri iepuroacie cu spinarea goală, în urma mușcăturilor bărbătilor!

Vedem deci că pe un teren unde proporția sexuală nu este cea naturală, vânatul nu se înmulțește, ci din contră, diminuează.

Dacă pe un teren proporția sexuală e necorespunzătoare, vina e a noastră; căci cum vânăm noi?

1. *Cu copoi.* Când dăm drumul copoiului, adică când îi dăm drumul să gonească, acest câine nedresat ridică cel dintâi iepure pe care îl găsește pe culcuș. Iepuroaică nu se scoală, până ce câinele nu s'a apropiat de tot de ea; iepurele însă se scoală mai de departe, atunci când observă câinele alergând. Dar deoarece copoil căută cu nasul în jos, el nu vede iepurele sculat departe, așa că gonește — cu o mică excepție — numai iepuroacie. Iepuroaică ține cu stăruință la locul ei natal și nu se îndepărtează de acolo, chiar dacă copoil o gonește mult timp. Ea fugă până la o depărtare nu prea mare, apoi se întoarce, face câteva minciuni și conduce pe copoi înapoi spre locul de unde s'a sculat, ca să-l zăpăcească. Vânătorul care vânează cu copoi, se bazează pe acest obicei al iepuroaicelui și rămâne pe loc, până ce copoil „întoarce” iepurele. Prin urmare

dinaintea copoiului împușcăm cel puțin 90% iepuroacie.

Pe un teren unde vânăm cu copoi, proporția sexuală a iepurilor e foarte nefavorabilă.

2. *Cu prepelicarii.* E singura metodă bună — dacă ne folosim de ea —, cu care putem regula proporția sexuală a iepurilor; dar un vânător ignorant e în stare să împuște la această vânătoare chiar și mai multe iepuroacie, ca dinaintea copoiului. Iepuroaică, mai cu seamă pe timp cald, rămâne pe culcuș până când prepelicarul o pontează. Când e cald, atunci și iepurele rabdă pe prepelicar mai mult, —mai cu seamă iepurii tineri. Însă un vânător care își pricpe nobila sa meserie, cunoaște dela cățiva pași, — după culoare, după formă corpului și după felul cum sare și cum fugă —, dacă iepurele pontat de prepelicar și sculat e bărbat sau iepuroaică. Eu de ex. greșesc foarte rar și numai în mod excepțional se întâmplă ca să împușc în loc de un iepure Tânăr, o iepuroaică Tânără. Cine vânează cu prepelicarii, are posibilitatea ca să împuște mai mulți iepuri decât iepuroacie, astfel că poate ameliora proporția sexuală a vânătorului său.

3. *Fără câine, fără bătăiași.* Din cele menționate mai sus se înțelege dela sine, că vânătorul care umblă singur, fără câine, fără bătăiași și mai ales pe vreme răcoroasă și geroasă, — adică atunci când iepurii se scoală departe —, nu va împușca decât iepuroacie, deoarece acestea rabdă tot mai bine apropierea vânătorului, decât iepurele.

4. *Cu bătăiași.* Vânătoarea iepurilor cu bătăiași se face în mai multe feluri:

a) *Bătaia, îndreptată spre linia pușcașilor,* atunci când pușcașii ocupă un front anumit, de ex. la marginea pădurei, sau când sunt postați dealungul unei alei, lângă pomi, și stau cu față spre bătăiași.

Dacă printre bătăiași nu sunt intercalăți și pușcași, nu putem face multă pagubă printre iepuroacie, deoarece este știut că iepuroaică rămâne tupilată pe loc, sau dacă este sculată de pe culcuș ea nu fugă decât puțin înainte, ca apoi — de ex. atunci când vede vânătorii — să se întoarcă înapoi printre bătăiași. Iepurele însă ia direcția drept înainte și trece linia pușcașilor. La aceste bătăi se poate întâmpla însă ca să împușcăm chiar și în linia vânătorilor iepuroacie, cari sunt însă aproape numai din cele ce s-au sculat în apropiere de pușcași.

Dacă facem bătaia la pădure, nu putem ajuta prea mult protejării iepuroaicelor, însă trebuie să crățăm totuși cel puțin pe acei iepuri (resp. iepuroacie), cari trec linia bătăiașilor, adică pe acei ce se întorc înapoi.

Dacă aranjăm linia pușcașilor la câmp deschis, atunci să facem bătăi cât mai lungi și să punem bătăiașii cât mai rare, la 45—50 pași unul de altul (mai cu seamă atunci când vremea e cam geroasă), iar printre bătăiașii să nu așezăm pușcași. În momentul când bătăiașii au ajuns la cca. 500 de pași de vânători, vom începe bătaia, adică nu vom bate și

terenul dintre pușcași și bătăiași, pe o distanță de 4—500 de pași. Pentru ce?

Dacă bătăiașii vin fluerând și strigând câte o dată din timp în timp—însă nu prea tare—, atunci iepurii se scoală cu toții și fug spre pușcași,—chiar și acei cari se află în spațiul nebătut. Iepuroaicele însă rămân tupilate, sau se întorc înapoi și trec printre bătăiași.

b) *Bătaia în formă de: U*, numită și *bătaia cehă*. Are două flancuri lungi, și în linia care leagă flancurile merg pușcașii. Pe flancuri nu sunt mulți pușcași, dar pe linia pușcașilor sunt și bătăiași. Toată această formațiune merge progresând înainte. Cele mai bune locuri, adică punctele unde putem împușcă cel mai mult vânat, sunt colțurile lui „U“. Când bătaia se apropiie de sfârșit, atunci — la capul flancurilor se află de multe ori câte un pușcaș, — flancurile se închid într'un cerc. Până ce cercul nu se închide, se împușcă numai acei iepuri cari o iau înapoi, — adică iepuroaicele. Iepurii, cari se scoală mai departe și fug înainte, rămân neîmpușcați. *La o astfel de bătaie împușcăm 90% iepuroaice.*

c) *Bătaia la cerc*. Poate fi foarte dăunătoare, dacă abuzăm de această metodă; însă putem cu ajutorul ei să și ameliorăm proporția sexuală a vânătorului. Cercurile le vom forma cât mai mari, așezând bătăiașii la cel puțin 50—60 de pași unul de altul și împărțind pușcașii astfel, ca să fie așezați la o distanță egală unul de altul. Să nu împușcăm iepurii cari se scoală aproape de tot (iepuroaice!), ci numai pe acei, cari ne vin în față. Iar când cercul se strâng până într'atâtă, că nu mai putem trage înăuntrul lui fără a riscă să împușcăm pe cineva dintre bătăiașii sau pușcașii cari ne vin în față, atunci să nu mai tragem în nici un iepure, căci *acei iepuri cari s'au tupilat până la strângerea cercului, sunt iepuroaice.*

d) *O metodă a mea proprie de a vână cu bătăiași, e următoarea:*

Pușcaș sunt eu singur, sau cel mult suntem două persoane. Iau 5—6 bătăiași și îi aranjez la 50—60 de pași unul de altul. Apoi pornesc înainte — lăsând bătăiașii pe loc — și la o depărtare de 2—300 sute metri mă opresc, așezându-mă lângă un pom, sau în dosul unui tufiș și fac semn bătăiașilor, cari pornesc înainte și vin spre mine fără gălăgie. Iepuroaicele rămân tupilate, sau o iau înapoi, dar iepurii o iau din loc drept înainte, — adică spre mine. Că nu pot trage în fiecare iepure sculat care fugă înainte, se înțelege dela sine; dar am timp ca să observ dacă iepurele care vine spre mine e bărbat sau iepuroaică. Dacă terenul e stulos, pot face câțiva pași în grabă spre dreapta sau spre stânga, atunci când iepurele ia direcția drept spre mine.

Când bătăiașii s'au apropiat la vreo 100—150 de pași, pornesc și eu, rămânând pe loc la distanță convenabilă. Eu am întrebuințat această metodă de vânătoare chiar și pe locuri unde nu se aflau tufe multe.

Dacă nu mă mișc, ci stau neclintit, iepurele nu mă observă și nu-și schimbă direcția, până când nu iau arma la ochiu și mă mișc.

Nu cumva să crezi, scumpul meu tovarăș de vânătoare care citești aceste rânduri, că eu nu expun aicea decât niște simple teorii. Observațiile, pe care le-am făcut asupra modului de vânătoare al iepurilor, le-am extras din experiențele mele de vânător profesionist, în timp de 15 ani. Dacă nu mă crezi că am dreptate, n'ai decât să vânezi în mod contrariu sfatului meu, și la sfârșitul fiecărei bătăi să cercetezi, căți bărbăți și căte iepuroaice ai împușcat; atunci vei vedea că am dreptate.

Regularea proporției sexuale a fazanilor e ușoară de tot, deoarece fiecare vânător poate să deosebească cocoșul de găină. Cine posedă o fazanerie, are desigur și un îngrijitor, care știe cam căți cocoși și căte găini se află în fazanerie, — aşadar căți cocoși trebuie împușcați.

Cu potârnichea e mai greu; căci cu toate că putem deosebi cocoșul de găină, aceasta o putem face numai atunci când le avem în mâna, adică atunci când sunt morți. Dar în sbor e mai greu ca să-i cunoaștem. Proporția am putea-o regulă primăvara, pe timpul împerecherei, — adică în timpul oprit. Acela care nu e ucigaș, ci prăsitor de vânător, acel vânător ar trebui să aibă dreptul de a împușca cocoșii de prisos chiar și în timpul oprit. Însă, deoarece legea nu poate face excepționi și nu poate permite unuia un lucru pe care-l refuză celuilalt, e de prisos ca să menționez modul cum putem împușca primăvara cocoșii supranumerari. Ca să fiu sincer, trebuie să admit însă că eu mă folosesc de fiecare prilej ca să împușc primăvara — bine înțeles în mod secret — cocoșii de prisos, deoarece eu sunt prăsitor și lucrez pentru înmulțirea vânătorului în mod conștient.

Una pot să vă spun însă hotărît: Dacă observăm în luna Septembrie sau Octombrie că dintr'un stol de potârnichi am împușcat în mod consecutiv mai multe găini, să lăsăm stolul în pace, — mai ales dacă am împușcat și cățiva cocoși.

Idealul ar fi bine înțeles ca să împușcăm dintr'un stol toți cocoșii și dintr'alt stol toate găinile, — mai cu seamă dacă aceste două stoluri sunt vecine. În modul acesta am ajutat naturei și am face o regenerare naturală a săngelui.

(Sfârșitul urmează).

Tirul unui drilling de precizie

de Major Schneider-Snyder Roland

Inspector de vânătoare

lăbiciunea mea a fost în totdeauna de a avea arme de vânătoare de cea mai fină calitate, atât în ceeace privește materialul, cât și felul lucrului și tirul lor. Fiind întotdeauna la curent cu capacitatea de producție a fabricelor de arme și munițiuni, precum și cu cerințele practicei vânătorești, am pășit de

multe ori pe calea mea proprie, care difera cu totul de părerile expuse prin revistele de specialitate. De ex. azi toată lumea trage cu glontele cu vârful găurit [Hohlspitzen geschoss], (glonte cu cămașă, până la baza proectilului, având vârful expansiv și ogival). Pe timpul când discuțiunile erau aprinse și se agita de colo până colo, unul susținea că glontele cel mai ideal este acela cu $\frac{1}{2}$ cămașă, iar altul prefera glontele cu $\frac{1}{3}$ cămașă; unul întrebuiuță glontele express cu vârful plat, iar celălalt glontele cu vârful ogival. Alți vânători în fine socoteau drept perfecțione glontele cu $\frac{1}{2}$ cămașă și expansiv în acelaș timp. Eu întrebuiuțez carabina Mannlicher de 27 ani și deja acum 20—25 ani am declarat această ceartă drept absurdă, recunoscând în acelaș timp superioritatea glontelui cu cămașă și cu vârful găurit, la vânătoare. Acelaș lucru s'a întâmplat și cu țevile de damasc, precum și cu cele de oțel, pe care casele de arme continentale se încăpățâneră ca să le sudeze, cu o persistență de necrezut —, afară de mici excepții lăudabile. La fel se impuse punctul meu de vedere și în privința țevilor demi-bloc, turnate dintr-o singură bucătă și cu zăvoarele lipite cu cositor. Pe timpul acela, fabrica de arme Steyr credea că a găsit piatra înțeleptilor și construia țevi monobloc, din materialul cel mai bun și cu zăvoare și shină prelungite și lucrate dintr-o bucătă masivă de oțel. O producție tehnică enormă și în acelaș timp o greșeală tehnică tot atât de mare, în privința căreia se putea înșela numai acela care n'avea idee de natura armei de vânătoare și a tirului cu alice. Un fiasco identic a avut această fabrică și cu armele Mannlicher-Schönauer cal. 9 mm., datorită țevii scurte (50 cm) și a întrebuiuțării pulberei fără fum austriace Mod. 1892, care s'a arătat a fi foarte bună pentru calibrele 8.2 și 6.5, însă absolut nepotrivită pentru calibre mari de 8.2 mm.

Identic a fost cazul și cu armele-pană (fusil plume), pentru pulbere fără fum, precum și cu armele de

calibrul 28 și 20 cu cartușe lungi, cari trebuiau să suporte niște presiuni extraordinare ale gazelor, rezultate din cauza supraîncărcăturilor absurde ale cartușelor, în comparație cu calibrul mic al armei. La fel și cu diversele foraje speciale ale țevilor de alice, ca choke-rifled, drall-rifled, Herta etc. Dacă domnii fabricanți și scriitorii lor specialiști-reclamagii privesc înapoi spre afirmările lor de atunci, care — după cum au dovedit îndeajuns standurile oficiale de încercări Neumannswalde și Halensee, și nu în cel din urmă rând practica însăși — nu au fost decât niște absurdități mari, atunci vor vedea că au obținut doctoratul de onoare al analfabetismului în domeniul armelor și al tirului cu arma! În privința perfecționărilor aduse închizițorului la armele cari se frâng, experiența și o înțelegere mai bună a lor au dat acelaș rezultat.

Asupra țevii de alice a armei cu o țevă pentru alice și o țevă pentru glonț (Büchsflinte) s'a susținut deasemenea că ea are un tir inferior unei arme cu două țevi de alice, deoarece fiind lipită de țeva de glonț, este împiedecată în elasticitatea ei. Si despre țevile de glonț ale acestor arme s'a susținut că trag mai prost ca o armă cu o singură țevă etc., etc. Ca dovezi s'au adus o mulțime de prostii fără nici o valoare.

Eu am dorit întotdeauna ca fabricile de arme și de munițiuni să întrebuiuțeze material de prima calitate și să depună o grija desăvârșită la construirea armelor, al căror predicat de încercare trebuie să fie cel puțin *foarte bine*, după principiile dela Neumannswalde. Ba eu am avut chiar pretenția de a cere ca țeva de alice a unei arme cu o țevă pentru alice și alta pentru glonț (Büchsflinte), precum și țevile de alice ale drillingului să bată tot atât de bine ca și o armă bună de porumbei, iar țeva de glonț să aibă precizia unei arme cu o singură țevă. Scriitori germani cu renume, spuneau pe atunci că pretențiile mele sunt exagerate. Realizarea condițiunilor mele de către fabrici a dovedit, că acestea se pot îndeplini —, bineînteles că numai la arme de primul rang și la calibre încercate, întrebuiuțându-se munițiune din cea mai bună.

In momentul acesta am tocmai în mână certificatul de încercare No. 419/1925 al unui drilling cal. 12/12—9.3/74 (474 A), eliberat de standul dela Neumannswalde. La o înălțime barometrică de 740 mm., termometru + 11 C, hygrometru 72°/0, presiune atmosferică 1206 g. cbm. și pe un timp calm, drillingul No. 12040, cu țevi de 65.2 cm. și construit de Jäger & Co. pentru Uniune, a obținut următorul predicat:

Teava dreaptă Superior!

Teava stângă Excepțional!

Distanța eficace este de 52 m, iar iepurele este atins de 26 alice, trăgând în latul iepurelui cu un cartuș Waidmannsheil, încărcat cu 35 gr. alice englezesti de $3\frac{1}{2}$ mm. În genere s'a adoptat principiul — având în vedere constatăriile făcute de englezi, precum și încercările dela Neumannswalde și Halensee — de a nu se trage mai departe de 50 m. în vânat, dacă vrem să fim vânători corecți. Acelaș tir extraordinar l'a obținut acest drilling și cu alice de 2.5 mm. (No. 6 englezesc). Așadar, condițiunile cerute de mine cari spuneau că tirul unui drilling trebuie să fie acela al unei bune arme de porumbei s'au realizat, având în vedere natural și regularitatea dela lovitură la lovitură, care trebuie să obțină predicalul *superior*, iar penetrația *foarte bine!*

Și acum să trecem la țeava de glonț: 9.3 mm., proiectil cu vârful găurit de 15 g., cu 3.75 g. pulbere Rottweil No. 5. V 25=700 ms., E 25=375, ridicarea traectoriei de 100 m. și de 200 m. de 2.5 cm. și 12 cm.

La 100 m. deviere în înălțime de 3.75 cm. și deviere în lățime de $3\frac{1}{3}$ cm.

La 200 m. deviere în înălțime de 6.75 cm., deviere în lățime de $3\frac{1}{3}$ cm.

Lovitura la centru, precizia: *superior*, cu și fără lunetă (Zeiss-Zielvier, montată lateral), la o serie de 5 focuri consecutive. Deci: O armă de mare precizie, care poate satisface cele mai mari pretenții.

Aceste rezultate s'au obținut cu niște țevi de oțel Anticorro, de 2.065 kg., la o greutate totală a armei de 3.865 kg. Greutatea armei nu joacă nici un rol în raport cu tirul—dacă arma este bine cumpănată—și nu poate fi considerată decât ca *foarte nimerită*, din punct de vedere a vizării și rapide a vânătului care se mișcă. Drillingul este fără cocoașe, cu armare separată pentru glonț și cu închizătorul sistem Jäger, care are un rol covârșitor la realizarea acestor rezultate enorme.

Certificatul de încercare dela Neumannswalde dovedește că principiile preconizate de Uniune în privința efectuării comenziilor și alegerei fabricanților de arme și munițiuni, sunt singurele bune și că Uniunea știe să reprezinte interesele membrilor ei, dându-le posibilitatea de a-și procura arme, — loco București și inclusiv toate cheltuielile —, sub prețurile

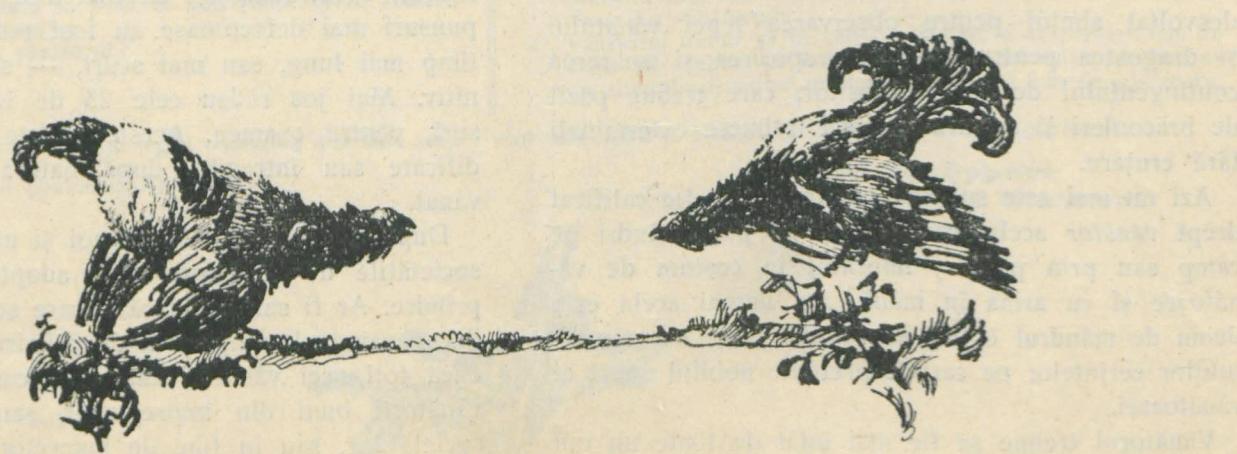
de detail din Germania. Și afară de aceasta, nu este nevoie ca să fie numai decât o armă de lux, căci Uniunea nu procură membrilor ei o armă care să nu fi obținut la Neumannswalde cel puțin predicalul: *Tir foarte bun*, adică care să nu fi bagat la o distanță de 35 m. 60% din încărcătura de alice, într'un cerc de 75 cm. Bine înțeles că o armă care a obținut 50% este taxată drept bună, una cu 70% superior, iar armele superioare acestui număr procentual capătă certificatul: *excepțional*. (Uniunea a primit arme cari bagau 83%).

Un vânător care este totdeauna și un trăgător *bun* va obține în practică cele mai bune rezultate cu o armă, care bagă 55—65% în panou, întrebuițând aice de 3.5 mm.

Pe lângă niște procente cât se poate de mari, eu doresc o lovitură cât se poate de concentrată, pornind dela principiul că numai o astfel de armă permite lovituri de distanță din punct de vedere vânătoresc, cari să nu fie lovituri de hazard. Chiar și un trăgător slab este bine ca să ia o astfel de armă și să se exerceze mult de tot. Pentru distanță mică, ca la vânătoarea de prepelițe, vom întrebuița o armă cu un tir de cca. 50%.

Drillingul este adevarata armă de toate zilele a vânătorilor de elită, precum și a celui de meserie. Dacă tragem regulat cu această armă, ne vom obișnui și familiariza cu ea, și întrebuițând mereu aceiași pușcă ne vom asigura avantajii enorme —, chiar numai din punctul de vedere al îndemânerii la loviturile de glonț, cari ne vor reuși cu această armă la vânătul care fugă, ca și loviturile cu aice, în pădure și la distanțe mici. Un vânător astfel exersat nu va trebui să recurgă niciodată la poșuri, căci el știe să tragă vânătorește și cu glonțul la vânătul mare. Și aceasta trebuie să fie scopul nostru; să întrebuițăm glonțele care ne permit o lovitură cu adevarat vânătorescă, oprind vânătul și omorându-l în mod sigur, — scutindu-i astfel chinuri inutile.

Cu excepția vânătorilor speciale de iepuri, potârnichi și prepelițe, părerea mea este că singura urmă universală și de toate zilele, corespunzătoare regiunilor muntoase și vânătoarei de baltă este numai drillingul, dacă alegem calibrul potrivit și dacă arma are un tir superior sau *excepțional*!

Vânătorul și educația vânătoarească

de Samoil Schöppner, Cornești
Insp. de vânătoare al jud. Târnava-Mică

uțini indivizi care poartă armă de vânătoare sunt demni de mândrul nume de *vânător*; și chiar aceia cari au îmbătrânit cu arma în mâna nu se pot considera altfel (onoare excepțiunilor lăudabile!) Să vedem acum ce se înțelegea mai înainte vreme sub titlul de *vânător* (și azi încă mulți «vânători» gândesc la fel!) și ce trebuie să înțelegem noi, din actuala generație.

Mai înainte acela era bun vânător, care trăgea cu pușca fără greș și culca la pământ tot ce-i ieșea încale. El nu știa de timp oprit, nu făcea deosebire între sălbăticina nobilă și fiara răpitoare, iar față de vânat era lipsit de cel mai elementar simț uman. Alunga și omora, — el și cu câinii lui —, animalele sălbaticice însărcinate și nu cruța nici puui vânătului cu mama lor. El iubea sălbăticina numai împușcată, omorâtă și maltratată, dar nu cugeta (și astăzi încă sunt mulți din aceia!) ca să încurajeze sporirea, ocrotirea și apărarea lor de inamici, căutând a le ușura în acelaș timp și mizeria din timpul iernei. Mulți (și azi destui!) le puneau curse, iar în inima lor decăzută nu exista milă față de animalele chinuite, maltrataate și cu membrele sdrobite, cari zăceau ore și zile întregi în curse (în aceste curse se prindeau iepuri, căprioare și chiar cerbi). Fără nici o mustare de conștiință le doresc tuturor acelora aceleași chinuri, pe cari trebuie să le îndure animalele prinse în cursele și lațurile lor. Pe scurt, așa a fost cea mai mare parte a vechilor vânători, afară de puține excepțuni, cari merită toată cinstea.

Mai demult, — precum am amintit mai sus —, acela era vânător excelent, care distrugea cel mai mult vânat. Astăzi lucrurile stau cu totul altfel. Un țintăș excellent poate fi slab, și vice-versa: un țintăș mediocru poate fi un vânător minunat, după cum la unul sau la celălalt, și în ce măsură anume, se află desvoltat simțul pentru observarea legei vânătului și dragostea pentru îngrijirea, sporirea și apărarea contingentului de vânat folositor, care trebuie păzit de braconieri și ai cărui inamici trebuesc exterminati fără cruce.

Azi nu mai este suficient pentru ca să fie calificat drept *vânător* acela, care umblă cu pași mândri pe câmp sau prin pădure, îmbrăcat în costum de vânătoare și cu arma în mâna. Azi numai acela este demn de mândrul epitet de *vânător*, care corespunde tuturor cerințelor pe cari le pretinde nobilul sport al vânătoarei.

Vânătorul trebuie să fie mai întâi de toate un om cu caracter, respectuos față de legi, iubitor al naturii

și să privească vânătul drept sport. El trebuie să fie străbătut de sentimentul ocrotirei și protecției unei vânătului, trebuie să fie disciplinat și un coleg bun și sincer față de camarazii lui.

Adevăratul vânător trebuie să știe multe lucruri. Câte nenoroșiri nu se întâmplă acasă, pe drum sau la vânătoare, din cauză că mulți nu știu să umble cu arma. Mai întâi de toate vânătorul este dator să știe să manipuleze cu arma; apoi trebuie să cunoască — mai ales în regiunea unde locuște — speciile de vânăt, condițiunile de trai și obiceiurile vânătului nobil, precum și inamicii lui și metodele de a-i distruga pe aceștia. El e dator să știe următoarele: cum trebuie să se poarte la vânătorile cu gonaci și în societate; cari sunt îndatoririle lui față de braconieri și sancțiunile de aplicat în contra lor; cum se obișnuște vânătul într-o regiune anumită și ce animale se pot vâna; cari sunt punctele principale ale legei de vânătoare, și încă multe alte lucruri importante.

Fiindcă mulți dintre cei cari vânează, sau vor să fie vânători, nu dispun de cunoștințele de mai sus, sau numai parțial, eu cred că s-ar impune ca aceștia să fie supuși unui „examen de vânătoare“, și aceasta în interesul ridicării la nivelul corespondent al frumosului și plăcutului sport vânătoresc. Eu de mult am constatat lipsa aceasta, și din inițiativa mea „Societatea Vânătorilor din Valea Târnava-Mică“ — la conducerea căreia am luat parte timp de mai mulți ani — a introdus în mod obligatoriu examenul de vânătoare, pentru fiecare membru nou primit în societate. Examenul are loc în fața unei comisiuni de 3 membri și are drept scop constatarea, până la ce grad este desvoltată educația vânătoarească a noului adept al Sf. Hubertus, — mai ales în ceeace privește ocrotirea și protecția vânătului. Pentru aceasta am pus ca să se tipărească 25 de întrebări, împreună cu răspunsurile lor, pe cari le dădeam apoi, cu câteva zile înainte de examen, candidaților, spre a le cunoaște. Printre aceștia au fost unii, cari pentru răspunsuri mai defectuoase au fost respinși pentru un timp mai lung, sau mai scurt, — sau în mod definitiv. Mai jos redau cele 25 de întrebări — răspunsuri, pentru examen. Aceste puncte vor trebui modificate sau întregite, după natura teritoriului de vânăt.

După cât știu eu, nici la noi și nici în străinătate societățile de vânătoare n-au adoptat examenul de primire. Ar fi salutar, dacă fiecare societate ar introduce examenul obligatoriu de primire. Si ar fi ideal, dacă toți acei vânători cari sunt cunoscuți de către vânătorii buni din împrejurimi, sau de președinții societăților, sau în fine de inspectorii de vânătoare, că nu posedă de loc cunoștințele vânătoarești ne-

cesare, sau numai insuficient, — să fie obligați a se supune unui examen în fața unei comisiuni din județ, sau din apropiere.—

Astfel știu că Direcțiunea Vânătoarei, — care cu o diligență neîntreruptă și însuflată de cel mai înalt idealism luptă din toate puterile pentru introducerea

vânătoarei corecte și specializate — se ocupă deja cu realizarea unor proiecte asemănătoare acestora.

Mă și bucura, dacă prin rândurile de față aș putea să contribu că de puțin la ridicarea acestui nobil sport în țara noastră, care în mod ideal este potrivită pentru cultura și sporirea vânătorului nobil!

PUNCTE DE EXAMEN PENTRU VANATORII INCEPATORI

INTREBĂRI:

1. În ce stare trebuie ținută arma acasă, și unde trebuie păstrată?
2. Cum trebuie purtatăarma, atunci când nu vânăm cu ea?
3. În trăsură cum trebuie ținutăarma, și în ce stare?
4. Cum trebuie ținutăarma în timpul vânătoarei?
5. Când trebuie încărcată și descărcatăarma?
6. Când trebuesc ridicate cocașele armei?
7. Când e permis a trage asupra obiectelor mișcătoare în pădure, în tufișuri, în trestie, în porumb etc.?
8. E permis a trage în direcția vânătorilor vecini, asupra gonacilor, sau asupra vânătorului mai apropiat de alți vânători?
9. În general, ce contingent de animale sălbaticice cunoașteți?
10. Cari sunt sălbăticiumile folositoare și cari sunt stricătoare?
11. Ce datorie are vânătorul față de vânătorul nobil, și față de cel răpitor?
12. Afară de animalele răpitoare, are vânătorul folositor încă alți dușmani? Dacă da, care este datoria vânătorului față de aceștia?
13. Ca cineva să poată vâna, de ce documente are nevoie?
14. Când începe și când se termină sezonul de vânătoare al iepurilor?
15. Când și ce fel de vână putem vâna?
16. Dela ce distanță este permis a trage asupra animalelor sălbaticice folositoare și asupra celor păgubitoare?
17. Se poate vâna cu câini? Dacă da, când?
18. La ce trebuie să ne acomodăm la vânătoarea cu gonaci?
19. Putem vâna pe un teren străin, fără permisul proprietarului?
20. Al cui este vânătorul picat, asupra căruia au tras mai mulți vânători?
21. Ce înțelegi sub teritoriu oprit?
22. Ce înțelegi sub braconieri?
23. Cu ce unelte este permis de a exercita vânătoarea?
24. Ce datorie aveți, dacă vă vine la cunoștință orice abatere de la legile vânătoarei?
25. Cum trebuie să fie vânătorul?

RĂSPUNSURI:

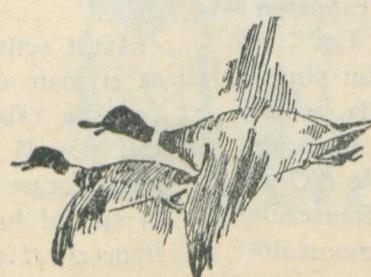
1. Pe cât se poate descărcată și într'un astfel de loc, ca nimeni să nu poată ajunge la ea, — dar mai ales copiii.
2. Pe umăr și cu țeava în sus.
3. Agățată de gât, cu țeava în sus și pe cât e posibil, descărcată.
4. În mână, cu țeava în jos, și numai atunci când se apropiș animalul se va ridica spre întă.
5. Numai când începe vânătoarea, iar când s'a terminat se descarcă.
6. Se ridică numai atunci când începe vânătoarea, iar când se termină se lasă în jos.
7. Numai atunci când putem constata că obiectul mișcător e întradevăr vână, și de ce specie.
8. Nu. (Pentru ce?)
9. Cunosc animale răpitoare și folositoare.
10. Vânat folositor este; Potârnichea, fazanul, iepurele, căprioara, cerbul, etc.; vânăt păgubitor: Tarca, cioara, uliul, vulturul, râsul, măța sălbatecă, vizeurele, vulpea, lupul, jderul, etc.
11. Vânătorul e dator a apără vânătorul nobil față de dușmanii săi, și se îngriji de înmulțirea lui, iar în decursul iernii a-l nutrește. Animalele răpitoare el e dator să le nimicească.
12. Mai sunt încă braconieri: câinii vagabonzi și mățele de casă vagabonde. Pe cei dintâi îi urmărim pentru a-i da în judecată, iar pe cei din urmă îi stârpim fără milă.
13. Are nevoie de următoarele acte: Permisi de port-armă, permisi de vânătoare, (permisi pentru câini); iar dacă e membru la Soc. de Vânătoare, trebuie să posedă și o chitanță despre plata taxei de membru.
14. Se începe la 15 Septembrie și durează până la 31 Ianuarie.
15. În timpul permisi și vânătorul prescris de lege.
16. Asupra animalelor folositoare tragem dela o distanță mai mică, pentru ca să cadă îndată; asupra celor răpitoare tragem dela o distanță mai mare, fiindcă și așa ele pot fi rănite, căzând mai târziu.
17. În sezonul oprii nu se poate vâna de loc cu câinii; cu câinii cari mână vânătorul putem vâna numai cu permisi special, eliberat de forurile vânătoarești. Cu ogari nu putem vâna.
18. Strict la ordinele date de aranjatorii vânătoarei.
19. Nu.
20. Peste tot animalele mărunte (vânătorul mic) aparțin aceluia care a dat cel din urmă foc în animalul care fugă, în sfârșit sau pe apă. Animalele mari aparțin aceluia care a dat cea dintâi lovitură mortală (cu glonț sau cu poșuri).
21. Înțeleg cu aceasta teritoriul de vânătoare unde animalele nobile se ocretesc. Acolo nu e permis de a vâna, sau de a duce câini pe teritoriul, pentru a nu turbura liniaștea vânătorului. Pe acel teritoriu putem vâna animale răpitoare, însă numai cu bătăiași, cari n'au voie să facă gălăgie mare. Pânda e opriță.
22. Înțeleg pe aceia cari vânează fără permis de port-armă, fără permisi de vânătoare; pe aceia cari nu țin cont de legea de vânătoare și de ordinele ministeriale; pe aceia cari vânează în timpul oprii și pe teritoriul oprii, animale cari sunt opriți, și în fine prind vânătorul cu unele opriți de lege.
23. Numai cu armă de vânătoare, și nu cu alteva.
24. Datoria mea de vânător cinstit este, de a raporta îndată forurilor vânătoarești.
25. Vânătorul trebuie să fie om cu caracter și respectuos față de lege. El trebuie să iubească natura și animalele; trebuie să fie disciplinat, sincer, prietenos și tovarăș bun de vânătoare.

Alte întrebări scoase din legea vânătorului, mai ales asupra vânătorului nobil și a modului de hrănire în decursul iernii.

Cornesti (fost Șonfalău), Ardeal.

Samoil Schöppner

Inspector de vânătoare al jud. Târnava-mică.

Setterul Gordon

de Carol Riske

Setterul gordon vechiu, a cărui originea este Scoția, azi se poate consideră ca aproape dispărut, căci puținele exemplare ale tipului ideal cari mai există, se găsesc în chenilurile particulare a câtorva familii nobile din Anglia și Scoția, cari păzesc cu sfîrșenie și gelozie această frumoasă rasă.

Origina setterului gordon este foarte mult controversată. După unii autori el este un descendant al epagneulului negru englez; alții spun că este creat prin încrucișarea pointerului negru cu setterul roșu irlandez, iar alții mai susțin însă că acest câine ar avea la bază și sănge al unei vechi rase de copii englezesti, care azi au dispărut.

Pe la începutul veacului trecut, această rasă era foarte răspândită în Scoția, iar creatorul ei a fost ducele de Gordon, după care acești câini își poartă și numele. Ducele de Gordon și-a creat o faimă prin seterii săi tricolori, cari aveau fondul robei alb, cu pete mari negre și cu extremități galbene. La moartea acestuia, chenilul fu desfăcut pe ziua de 7 Iulie 1836, ia pensionarii acestuia, în număr de 11, fură vânduți pe sume fabuloase.

In decursul vremei tipul setterului gordon a evoluționat, deoarece mulți crescători englezi

au încrucișat acest câine cu setterul irlandez, pentru a-i da culoarea și calitatele acestuia, iar alți crescători l-au împerechiat și cu setterul laverack. Scopul acestora din urmă era ca să-i mărească cheta calmă, pentru a putea concura cu succes la concursurile de field-trials cu celelalte rase de prepelicari englezi, cu o chetă mai desvoltată.

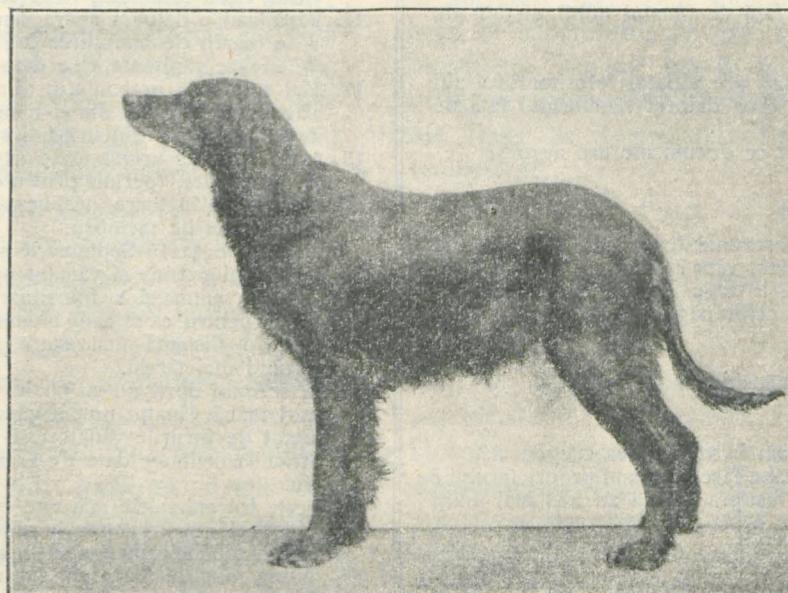
Crescătorii, în loc de a căuta ca să aleagă pentru reproducție acei câini cari posedau cele mai bune calități vânătoarești, au ales câinii cari aveau cel mai puțin alb pe corp. De aceea se văd azi la multe expoziții câini pe cari englezii îi denumesc „Black and Tan“, însă în vinele cărora nu curge nici o picătură din săngele vechilor câini dela Gordon-Castle. În Anglia, această rasă ideală a fost cultivată în chenilul maiorului Douglas și al lordului Fanmure; iar contele d'Orsay a cedat pe la mijlocul veacului trecut francezului Paul Caillard — unul dintre puținii cunosători

adevărați ai acestui câine și care trece drept o autoritate în materie de setteri-gordoni — doi câini, *Douglas* și *Duchesse*, pe cari el îi avea direct dela Gordon-Castle. Iar din acești doi câini dl. Caillard prăsi pe *Grouse*, care a câștigat premiul al doilea, și pe *Marquis*, care câștigă premiul al patrulea la expoziția dela Paris din anul 1865. Aceștia au fost primii gordoni de pur sănge importați în Franța.

Intr'adevăr că este o diferență foarte mare între setterul gordon vechiu și actualul. Acela, —care după cum am arătat se găsește foarte arare-ori prin Anglia și Scoția, țara lui naturală, — este un câine ușor, de talie mijlocie și are părul mai scurt și mai

puțin mătăsos decât actualul gordon, — și de aceea este foarte rezistent la căldură. Aproape fiecare câine are o pată albă la piept, sau stropituri albe pe labă sau pe robă, iar coada — în formă de semicerc — este foarte lungă, trecând mai jos de genunchi. La câmp, atunci când caută vânătul, acest câine ține coada dreaptă. Caracterul lui este foarte favorabil dresajului, și fiind foarte ascultător și docil el poate fi considerat drept un câine ideal, — chiar și pentru vânătorii nervosi. El se poate întrebui la orice fel de vâ-

«Minka»
cățea setter-gordon.

nătoare; la apă și la mlaștină, la pădure și la câmp, și de aceea pot afirma fără frică că este superior chiar și pointerului, considerat de mulți drept idealul câinelui de arret. Un apporteur pasionat, el rezistă la orice oboseală pe căldura cea mai mare, fără a avea nevoie de un pic de apă; tot așa și iarna, înfruntă gerurile cele mai grozave. Aretează dela cea mai fragedă vîrstă din instinct, și nu rare-ori s'au văzut căței mici de tot, abia desvătați să sugă, aretând unul după altul „la patron“ porumbei și găinile din curte.

Acest setter care are miroslul tot atât de desvoltat ca și toate celelalte rase de seteri, este de o rezistență la căldură aproape egală cu a pointerului, și mai posedă încă o calitate mare, care lipsește celorlalte rase de prepelicari englezi, fiind particulară în special bracilor germani, precum și câtorva braci francezi; el urmărește cu prudență vânătul rănit, des-

curcând toate minciunile lui și apărându-l fără a-l strâng. Cheta lui este temperată, însă destul de mare; iar vânătorul o poate modera cu ușurință, după natura terenului unde vânează. Acest setter caută vânătul foarte prudent și cu mare atenție, cu nasul în jos și ținând aretul oricât de îndelung. Acestea sunt calitățile *setterului gordon de rasă pură*.

Acuma să trecem la celălalt setter, — la cel actual. Acesta, spre deosebire de celălalt, are înfățișarea mai masivă ca setterul englez sau l'averack, are părul mai mare și mătăsos, iar la urechi părul este ceva mai lung ca la setterul englez. Capul lui este mai masiv ca al acestuia, și ochii sunt mari, negri, blâzni și inteligenți. Nasul negru și narinele deschise: cerul gurei și buzele negre, sau negre și de culoarea cărnei; urechile sunt bine atașate, iar gâtul nu are falduri. Coada, mai scurtă ca la setterul englez, este groasă la bază și e purtată aproape drept. Cu toate acestea se admite însă la expozițiile canine și cainii cu coada lungă, în formă de semicerc, cum o avea rasa veche. Fondul robei este un negru-măsliniu, cu extremitățile picioarelor și cu partea interioară a acestora galbene, iar botul și partea de desupt a coadei sunt de aceiași culoare. În fine el mai are și ochelari galbeni deasupra ochilor.

La vânătoare, acest caine caută în general la depărtări mari și este dotat cu un nas excepțional, o ardoare extraordinară și un fond inepuizabil: caută la 100 metri și marchează în fața stolului de potârnichi un aret de piatră. Când pontează, el ține nasul în sus, iar nările-i vibrează de emotie, pe când ochii-i magnetizează vânătul.

El a fost creat — după cum am relatat mai sus — tocmai în vederea acestui scop, prin încruzișarea vechiului gordon cu setterul irlandez și laverack, sau chiar a setterului negru scoțian cu unul din acești doi din urmă caini. Ba mulți crescători, mai puțin scrupuloși, au infuzat acestui caine chiar și sânge de pointer, spre a-și ajunge ținta mai repede.

Astfel putem găsi de multe ori printre cățeii aceleiași serii de gordoni și setteri irlandezi roșii, — cu toate că părinții posedă pedigree-uri în regulă. Aceasta dovedește că unul din strămoșii vre-unuia dintre cainii bătrâni a fost un setter irlandez, dela care acești cătei au moștenit culoarea robei prin ereditate.

Poate că la nici o altă rasă de vânătoare calitățile vânătorești nu sunt atât de variabile, ca la setterul gordon. Într'adevăr, să privim odată doi caini din aceiași fătătură; unul are o chetă și un nas de pointer, și poate concura cu mult succes la orice field-trials. Fratele lui însă din aceiași serie, de departe de a-l ajunge, are o chetă prudentă și caută cu nasul în jos, la o distanță potrivită. Acesta din urmă a moștenit calitățile rasei originale și este preferabil — după mine — celuilalt, deoarece setterul gordon vechiu a fost un caine care se întrebunează la toate felurile de vânătoare — el nefiind specialist ca pointerul —, și nu pot decât să regret că s'au pierdut în mare parte calitățile lui, printr-o selecționare greșită. Si într'adevăr, setterul nu trebuie să fie un pointer cu părul lung, un setter pointerizat, pe care să-l trimitem la expoziții ca să câștige premii, ci mai bine să căutăm a ne folosi de el aşa cum l-a dotat natura, servindu-ne de calitățile lui multiple la vânătoarea de câmp, la cea de pădure și de baltă, precum și întrebunțându-l ca apporteur perfect, chiar și la vânătul rănit care fugă pe picioare.

Deoarece mulți crescători — puțin conștiincioși — au căutat să „fabrice“ cât mai mulți caini din această rasă, pe timpul când gordonul devenise un caine la „modă“ și cerința după acești caini era foarte mare — fără a ține însă seamă de principiile unei împerecheri raționale —, calitățile lui au început să se piardă. Crescătorii au întrebunțat mereu aceiași etaloni, ceeace a avut drept consecință o consanguinitate cu urmări dezastruoase; însărcit ei n'au ales pentru reproducție exemplarele cu cele mai bune calități vânătoarești, ci cainii cu o aparență frumoasă. Astfel că acest caine frumos și cu calități ideale a început să degenerizeze, căzând în disgrăția vânătorilor cari de la un timp au început să-l evite.

Acuma însă, în urma fondării a diferitor cluburi în străinătate, al căror scop este de a ameliora și selecționa această rasă, printr-o reproducție conștientă, setterul gordon își recăștigă locul lui de odinioară printre cainii de arret englezi, și totdeodată și calitățile pe care începuse să le piardă. —

Silvicultorul și vânătorul

sau D-l D-r Gh. Nedici și cartea D-sale: *Hrana vânătorului util în timpul iernii*

de Un Silvicultor

eschizând această carte, vezi inițiale sub formă de tablouri și peisaje vânătoarești, iar capitoile se termină cu câte un trofeu, o ramură de larice, de stejar, de ferigă sau de molift. Pe a doua pagină urmează gravuri frumos executate, cu sfaturi înțelepte, sau arătând răul ce decurge din indiferență față de vânat, în timpul iernii.

Câtă dragoste și cât suflet pentru înțelegerea și iubirea naturei nu se închide în filele acestei cărți! Logica lucrurilor cari se succed, expunerea ușoară și însuflețirea cu care se tratează subiectul, lasă în sufletul fiecărui iubitor al naturei o satisfacție plăcută, văzând că tot se mai găsesc astăzi oameni, cari intră cu smerenie și pietate în altarul sfânt al naturei și năzuesc să o ajute în opera ei. Si tocmai astăzi avem nevoie mai mult ca ori când de acești oameni, de cuvântul lor părintesc și de cărți bune.

Tocmai astăzi, când pe plaiurile Carpaților, prin codrii nestrebătuți, unde vânau odată vœvozii cu plăeșii lor, — se plimbă „Geschäftsmanii“ cu mâinile în buzunar. Pe lângă tot bradul vezi câte 2—3 din aceștia, cari au „cumpurat“; se taie de la pământ totul, iar pădurea cu farmecile ei dispare:

„Codrii cu izvoarele,
„Iezi cu căprioarele,
„Tapi și cerbii tari,
„Cu falnicii stejari;
„Brazi cu sute, mii
„și locul e pustii“.

Din freamătul codrului desprinzi tânguirea lui, căci securea îl apasă la tulpină, și la răsturnarea fiecărui arbore te cuprinde o jale; pentru că în coroana lui n'o să mai cânte cucul, pe jos n'o să mai cadă ghinda căutată de vânat, și odată cu codrul se stinge o viață tainică, — acea viață a pădurii, pe care nu o înțelege altul, decât cultivatorul ei.

Silvicultura modernă și hrana vânătorului.

a) Vânatul mic.

In școlile de silvicultură din străinătate și din țară știința vânătoarei este un obiect, care se predă cu multă conștiință. Si nici nu se poate concepe altfel, căci vânatul formează sufletul pădurei, o înfrumusețează prin prezența sa, îi dă viață și o face mai atrăgătoare. Se studiază deci temeinic viața vânătorului, apucăturile sale, ocrotirea și hrana sa.

Este o greșală mare, când se spune că silvicultorul modern consideră ca burueni forestiere toate esențele moi și toți arbuștii. Aceștia din urmă adăpostesc solul și oferă un scut și hrana vânătorului; să-i exter-

minăm pentru aceasta? Să-i nimicim pentru că feresc solul de acțiunea intemperiilor, de năvălirea bălăriilor, sau pentru că oferă un scut esențelor de valoare, cari se instalează sub ele în mod natural? Aceasta ar fi un păcat și o greșală din punct de vedere silvic. Silvicultorul modern lasă toți acești arbuști în picioare,—fie că ei ocupă singuri o suprafață, fie că sunt în subarboret și adăpostesc trunchiurile arborilor de valoare contra arșiței. Silvicultorului îi sunt bineveniți acești arbuști pe locurile neîmpădurite, căci ei sunt sentinetele împădurirei naturale, care va urma. Ba de multe ori suntem nevoiți a-i semăna și cultiva ca plante auxiliare, la împădurirea sau crearea unui masiv. — Aproape întotdeauna sub acești arbuști se instalează esențe de valoare.

Cu timpul însă, atunci când începe lupta pentru existență între esențele de valoare și acești arbuști, adică atunci când primele au nevoie de mai multă lumină și rădăcinele de mai mult sol, va interveni mâna pricepută a silvicultorului, — și cu drept cuvânt. — Acest aspect însă nu provine pe o suprafață mare, sau pe un singur loc, ci sunt numai pâlcuri de arbuști ce-i întâlnim pe suprafețe diverse, aproape în toate parcelele cu plante tinere. Iar dacă intervenim într'o anumită parte a pădurii,—rămâne aceiași priveliște în atâtea și atâtea alte locuri.

Și se poate oare tăia deodată toți arbuștii? Nu, căci ar fi o muncă zadarnică și greșită. Se va da apă, lumină și sol plantelor valoroase, însă se vor lăsa totuși parte din arbuști drept scut solului și trunchiurilor celor dintâi. Deci arbuștii scutesc solul, îl umbresc și-l feresc de acțiunea distrugătoare a intemperiilor; ele feresc trunchiurile esențelor prețioase de arșiță și oferă un scut prielnic vânătorului mic.

Vedem deci că nu e rolul silvicultorului de a nimici arbuștii, ci mai nimerit este de a ști să-i întrebuințeze în cariera sa de cultivator al pădurii.

Să admitem cazul că vine unul îndărătnic și începe a ridica acești arbuști. Până când are să o facă? Să-mântă lor ușoară, rădăcinile lor răsfirate, vor face iarăși la loc tot ceeace a fost odată,—și aceasta în scurt timp. E greu de luptat contra naturii, mai ales când aceasta n'are nici o rațiune.

Deci să nu se înțeleagă greșit rolul silvicultorului, din cele expuse în cap. al II-lea a sus amintitei cărți.

b) Vânatul mare.

Se pune întrebarea: strică mult vânatul mare în pădure?

In cărțile noastre de specialitate se arată că mândrul căprior zdrelește arbuștii sau nuelișurile cu cornițele, iar în arboretele pure el preferă esențele semănate rar; apoi se mai spune că cerbul mijdrește,

adică sfâșie scoarța arborilor cari conțin tanin; el face acest lucru iarna de foame, și vara din zburdălnicie. El mai lovește și zdrelește scoarța arborilor cu coarnele, la curățirea învăliturei lor din timpul verei. Tot în aceste cărți se dau și numeroase sfaturi de a preveni acest rău.

Astfel vom instala țarcuri cu sare; iarna vom dă cerbului nutrețul căutat de el și vom lăsa esență moi în număr suficient, iar la timpul oportun vom doborî crengile acestora, pentru hrana vânătorului etc.

Cerbii deci, dacă au nutreț și sărături suficiente, nu prea strică în genere.

Să admitem cazul că cerbul tot mai strică câte odată cevă, cu toate măsurile luate. Merită el însă ca noi să-și fim vrăjmași? Să fim noi vrăjmașii acestui vânător nobil, care înfrumusețează pădurea, care ne-o însoflește? Un silvicultor convins, nu poate să fie nici odată dușmanul vânătorului. El simte că pădurea fără vânător e un loc gol, singuratic, apăsat și pustiu! Si cât strică oare cerbul în pădure?

Numai acolo se observă urme de stricăciune, unde este un surplus de vânător mare, sau în parcuri. Avem noi un surplus de vânător? Si chiar dacă ar fi cazul — poate după un deceniu de muncă —, cât va strică cerbul?

Pădurea e mare, iar puțini arbori pe cari îi strică, sunt dintre cei dominați și lâncezi, cu creșterea înceată și mai mult din subarboret, cari se vor extrage la timp, făcând loc altor copaci ca să crească mai în plină lumină și mai viguros.

Toate însă până la limita lor, căci nu putem zice că pădurea e menită ca să servească în totul vânătorului. Vânațul este un accesoriu al pădurii, — dar cu bunăvoie și cu zel vânătorul se poate cultiva tot așa de bine, ca și în codrii Bucovinei. Aceasta se va face nu numai din punctul de vedere a iubirii ce ne inspiră vânătorul, ci mai mult din punct de vedere economic. Știut este că venitul considerabil ce ni-l aduce vânătorul, întrece cu mult cheltuelile de întreținere și daunele pricinuite de dânsul.

Nimăniu nu-i trece prin minte, ca să credă că tot ce e esență moale trebuie scos din pădure numai decât. Dacă esențele moi, în nuelișuri, înăbușesc esențele de valoare, cele dintăiu se vor extrage atunci când se fac degajări de însămânțări și rărituri. Această extragere se face numai acolo unde scutul e garantat.

Pădurile fiind împărțite în sute și chiar în mii de parcele, dintre cari cea mai mare parte sunt acoperite cu esențe tinere, se găsesc printre acestea în mare abundență și pe o suprafață cu mult mai mare decât cea necesară vânătorului prezent și viitor, esențele moi.

O lipsă a esențelor moi se constată numai în pădurile compuse numai din molift bătrân. De altfel, toate arboretele tinere amestecate abundă în esențe moi.

Vedem deci că silvicultorul nu le poate nimici pe acestea, chiar dacă ar intenționa acest lucru.

Cine-i vrăjmașul vânătorului?

Acela care cultivă pădurea, acel ce o îngrijește dela puetul în stare abia embrională și până la arborele uriaș, — acela care zilnic observă frumusețele naturii, poate el oare să renunțe la podoabele ei?

Prin cuvântul pădure nu voim a înțelege numai arborii cari vegetează acolo, ci întreaga viață ce se petrece în pădure, întreg anturajul ei plin de miracole, întreaga ei podoabă și frumusețe! Sufletul silvicultorului înlătură și tresăltă de bucurie, când în zori de zi, trecând pe poteci uitate, întrezărește un cerb sau o căprioară timidă. El iubește și ocrotește vânătorul, care dă viață și farmec pădurii sale. Chiar dacă vânătorul ar periclită o cultură oarecare, nu este nevoie de ziduri chinezesti pentru a zădărnici aceasta, ci ajunge un lichid miroitor, cu care stropind în acel loc, vânătorul îl va evita.

Deci vânătorul adevărat, pe nedrept se plâng că silvicultorul este un dușman al vânătorului, deoarece adevărații dușmani se găsesc în rândurile celor ce nimicesc pădurile.

Societățile mari pentru exploatarea lemnului, oameni străini de sângele și năzuințele noastre, cari cu ajutorul politicianilor au distrus și distrug pădurile, — aceia sunt adevărații dușmani ai vânătorului. Căci nu se poate concepe existența vânătorului mare fără pădure.

Mulți dintre lucrătorii marilor întreprinderi forestiere sunt braconieri, cari surprind vânătorul adenit în locurile de manipulație și-l decimează prin diferite mijloace. Paza față de aceștia e aproape imposibilă. Pădurea odată distrusă în mod barbar, se distrugă în același timp și falnicul vânător.

Cred că sunt în drept de a spune — după cele a-rătate mai sus —, că este datoria vânătorului ca să completeze rândurile noastre, spre a lupta contra celor ce distrug pădurile și desbracă natura de frumusețea ei. Aceasta ne-o impune însă și dragostea față de natură și specialitatea meseriei noastre!

Câteva expresiuni nepotrivite și observații botanice.

a). Expresiuni nepotrivite.

Avem nevoie de expresiuni tehnice și gramaticale în orice carte de specialitate, și aceasta nu se poate evita, chiar dacă scrim cartea pe înțelesul tuturor. Unele expresiuni însă, din cartea D-lui Dr. Nedici, nu mi s-au părut tocmai potrivite. Astfel:

Pag. 13 sirul 13: *prosperează?*

- » 12 » *a prăsi o plantă?*
- » 14 » *Prăsirea vânătorului mic?*
- » 49 » 31: *iarnă zăpădoasă?*
- » 52 » 30: *scoroșul crește bine în pământ zdravăn*
- » 62 » 22: *molid bătrân în decrepitudine?*
- » 66 » 2 jos: *este de preferit?*
- » 68 » 7: *argilă clisoasă?*
- » 74 » 1: *se fac lămuri în pădure?*
- » 78 » 7: *iarnă zăpădoasă?*

Pag. 88: nu se face deosebire între adăpost, aranjament și aparat?

Pag. 97. řirul 7: descripție?

» 116 » 20 și 21: șanțurile liniștite din gurile de văi.

b). Observațiuni botanice.

La noi se cunoaște mai mult *Rubus caesius*, *R. fruticosus* și *R. idaeus*; *Rubus hirtus*?

(Pag. 19). Murul se înmulțește natural prin drajoni sau marcote din vârfurile plecate pe pământ; prin butași?

(Pag. 52). Plopul tremurător se înmulțește prin butași? După L. Klein el se înmulțește prin sămânță și cel mult prin drajoni, căci butașii de regulă nu reușesc.

(Pag. 55 jos). Porumbarul se înmulțește prin butași?

(Pag. 58). Vâscul crește pe mestecătan și pe fag?

(Pag. 60). Se spune, că vâscul care se prinde mai

mult pe crăci, nu aduce mare pagubă economiei silvice din punct de vedere tehnic; dar fiziologic?

(Pag. 79). Silvicultorul nu are cunoștințe suficiente despre cultura poenii?

(Pag. 82). Se mai observă în privința îngrășămintelor, că gunoarea poenilor, fără măsuri de precauție, prin turme de oi, aduce galbează vânătorului și favorizează năvălirea buruenilor neplăcute vânătorului, — iar gunoiul artificial, dacă nu băgăm de seamă, produce intoxicație de indigestie.

Sriind aceste rânduri mi-am ușurat inima, zicându-mi: Silvicultorul și vânătorul, înfrățiti prin cultul sublim al naturii, își vor împărtăși frătește durerile lor și vor face față împreună timpurilor critice de azi, când cu greu se mai pot salva pădurile serios amenințate.

Recomand această carte fiecarui silvicultor și-mi cer scuze onor. autor, dacă unele din observațiile mele s-ar găsi nefondate.

* * *

Un muzeu

de Rică Medianu.

Sunt luni de zile, de când un mare vânător se străduște a înființa un muzeu de vânătoare.

Din propria sa inițiativă și printr'o muncă titanică, el lucrează fără preceat la făurirea acestei mărețe opere în domeniul nostru vânătoresc.

Noi români, n-am avut și nici n-avem vreun astfel de muzeu. Au existat ce-i drept pe timpuri, pe la diferite instituții publice și particulare, precum și'n prezent pe la câțiva amatori pasionați, colecționi mai mult sau mai puțin complete; dar toate aceste mici muzeze vor rămânea cù totul eclipsate în fața noului muzeu, pe care ilustrul nostru vânător dl. Dr. Nedici și-a propus a-l forma.

Cunosc îndeajuns uriașă putere de muncă a d-lui Nedici și am netăgăduită convingere, că această operă se va înfăptui.

Dl. Nedici, în repetate rânduri a rugat pe domnii vânători de a contribui fiecare pe cât poate; fie cu bani, fie prin trimeterea de exemplare pentru împăiat la d-lui acasă, unde un împăetor adus special din Germania, execută naturalizarea lor într'un mod cât se poate de artistic.

Puțini, foarte puțini au fost însă vânătorii cari au răspuns acestui strigăt de ajutor!

Nu pricep dece atâtă pasivitate din partea noastră!

Acest muzeu este al tuturor vânătorilor din România, el este al nostru!.... Dece atunci să nu contribuim fiecare cu câte ceva, fie acel ceva cât de mic!

In alte țări astfel din inițiative sunt ajutate cu entuziasm și opera se clădește.

1) 3 cerbi, 8 țapi de căprioară, 3 lupi, 10 vulpi, 2 pui de vulpe, 4 viezuri, 1 mistreț, 6 epuri, 1 putorius lutreola, 2 pisici sălbatică, 15 stârci diferiți, 8 prigori, 2 fazani, 1 astur palumbarius, 7 păsări răpitoare diferenți, 3 viezuri, 1 buteo-vulgaris.

Nu zic ba! și români noștri au entuziasm, și încă ce entuziasm!.... Se aprind, discută, hotăresc; dar vaj, când e vorba de vreun sacrificiu, fie cât de mic, atunci amuțesc, se dau în lături și se gândesc: „Oare nu se va putea face fără nici un sacrificiu“?

Doamne! Și'n momentul de față, ce mici pot fi acele sacrificii!

S'ar aduna puțin de aici, puțin de acolo și s-ar forma un tot, care mai mult sau mai puțin va ajuta efectiv la alcătuirea acestui muzeu. Când în fruntea acestei inițiative lucrează o persoană cu o pricepere atât de vastă în domeniul vânătoresc, ar fi o greșeală de neierat din partea noastră, dacă privim și de aci înainte cu aceiași indolență la construirea acestei opere mărețe.

Sacrificiile pe care le face d-l Nedici sunt enorme.

Afară de uriașă muncă și de importantele piese pe care le-a consacrat acestui muzeu¹⁾, d-sa a pus la dispoziția împăetorului un om de ajutor și 3 camere din casa d-sale, în care astăzi se află depozitat materialul gata preparat.

Nu de mult, am avut cinstea de a vorbi cu d-l Nedici despre această inițiativă și d-sa mi-a expus în mod amănunțit modul de organizare și ținta pe care o urmărește, cu înființarea acestui muzeu.

Dl. Nedici și-a propus a face un muzeu cum puține vor exista chiar și prin străinătate.

D-sa dorește, ca publicul nostru vânătoresc să-și poată completa cu cea mai mare ușurință și în mod practic, cunoștințele biologice și cynegetice cari se cer unui „adevărat vânător“.

Aici vom vedea multiple grupuri vivante ale vânătorului nostru; modul de viață și diferențele lui obiceiuri, pe care majoritatea noastră încă nu le cunoaștem.

Aici vom vedea prăsirea artificială și naturală a vânatului util, precum și distrugerea vânatului răpitor cu ajutorul curselor, capcanelor, otrăvurilor și diferitelor alte metode.

De sigur că mijloacele și modul de procedare vor fi arătate pe cât se poate mai complet.

Va fi expus în miniatură modul cum trebuie să fie o pădure amenajată, pentru ca să formeze un teren excellent de vânătoare.

Acolo vom vedea o fazanerie artificială și o fazanerie naturală (sălbatecă),—fiecare cu anexele lor ca: parchete, voliere, clocitori, lădițe pentru cloacă, adăposturi de hrana pentru iarnă, precum și felurile de hrana pe care puții de fazani vor trebui să le capete până când ajung la maturitate.

De asemenea ocrotirea potârnichilor, a epurilor, căpriilor, cerbilor etc, vor fi arătate în parte, fiecare cât se poate de amănunțit.

Nu vor lipsi de pe acel teren de vânătoare culturile speciale pentru procurarea unei hrane naturale, adăposturile de iarnă, precum nici modul de întrebunțare a curselor, capcanelor și otrăvurilor pentru distrugerea dușmanului răpitor.

Va fi arătată combaterea braconajului.

Aci vom vedea de asemenea colecțiuni de arme, dela cele mai vechi și până la cele mai moderne fabricații; diferite proiectile, fiecare în parte cu efectele lor; într'un cuvânt tot, absolut tot ce intră în domeniul vânătoresc.

Deci, cred că se poate vedea cu prisosință caracterul educativ pe care îl va avea acest muzeu.

Puteam noi oare rămâne fără răspuns la strigătul de ajutor, pe care D-l Nedici ni l-a adresat de atâtea ori prin această revistă?

Oare vom fi noi atât de inconștienți ca să refuzăm un bine, pe care-l putem avea cu cele mai mici sacrificii?

Tara noastră, poate că este singura țară din Europa, care posedă clima și terenurile cele mai prielnice pentru prăsirea unui vânăt util variat și numeros.

N'avem vânăt util!

Nu-l avem, fiindcă ne lipsește adevărata educație vânătorescă.

Ce ne poate arăta mai bine efectele unei educații vânătorești, decât disproportia de număr a vânatului util

din vechiul regat față de Ardeal și Bucovina, unde se lucrează neîntrerupt, iar astăzi, cu tot războiul mondial, numărul vânatului util este destul de mare și variat.

Noi, cei din vechiul regat am rămas tot cu obiceiurile noastre de braconieri; vânăm ca să vânăm cât mai mult și nu ne interesează metodele prin care putem ușura prăsirea vânatului util; nu vorbeac de regenerări de sânge, cari la noi ar fi niște lucruri abracadabante!

D-lor vânători, acest muzeu de vânătoare nu are ca scop numai completarea cunoștințelor noastre biologice și cinegetice! El mai posedă și un caracter stimulativ—acela de a face din noi niște luptători adevărați, niște adepti ai prăsirei vânatului util, după metodele cele mai moderne.

Dece atunci să nu ajutăm această nobilă inițiativă?

Acum, mai mult ca n-ai deauna, se simte nevoia înființării unui astfel de muzeu, pe care noi—țară cu atâtea mii de vânători—încă nu-l avem.

Mă miră grozav, cum de n-ai contribuit cu nimic acele sute de societăți de vânătoare, în fruntea cărora stau aşa ziși «adevărați vânători»!

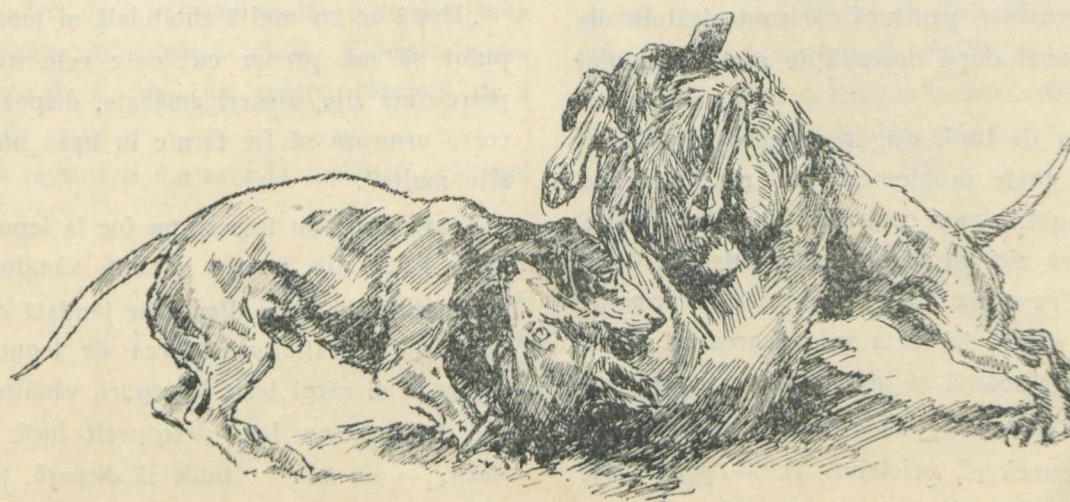
Pentru moment ar fi destul, dacă fiecare societate ar impune membrilor ei ca să plătească fiecare barem câte 20 lei; suma adunată tot ar fi ceva.

Astăzi, mai mult sau mai puțin statul finanțează această operă; deci cu timpul muzeul va rămâne al statului.

D-l Nedici dorește—și aceasta ar trebui să fie și idealul nostru—ca acest muzeu să fie al tuturor vânătorilor din România, al nostru, iar nu al statului. D-sa voește a se conduce singur, lucrând cu specialiști și rămânând refractar influențelor politice, cari i-ar stingheri bunul mers.

Dar pentru aceasta, domilor vânători, trebuie să ne unim și să contribuim fiecare după puterile noastre, pentru a clădi un muzeu de vânătoare, cu care să ne putem mândri și noi în fața întregii străinătăți.

Credem că în urma durerioaselor tărăganiri dela război încoace, a sosit timpul ca să rupem cu trecutul; să lăsăm pe veneția noastră veterani mestecând în minte amintirile vechilor ani din mijlocul Bărăganului și săncepeam să mai facem și pe «cloșcarii», dacă vrem să vedem populate din nou terenurile noastre cu un vânăt mai numeros și variat!

O vânătoare de lupi

de Mișu Cornescu, Târgoviște

Nu mai știu cu ce arme mai vânează, acum după război, amicul meu Mișu Cornescu. Știu că a început să împuște prepelițe și becaținele după Giuleasca, cu un «Lefaucheux» cu ac din fabrica Lepage Moutier. Mai apoi și-a cumpărat un «Canon Krupp», după care a avut un Webley minunat.

Acum se pare că mânuște «Paradoxul» cu o măestrie neîntrecută. Puteți, iubiți cititori să vă convingeți de aceasta, citind rândurile de mai jos, primite la redacția Revistei, și pe cari le supun cu placere judecăței Domnilor voastre, fiind convins că vă vor interesa, prin felul amuzant cu care sunt scrise și prin reflecțiunile ce ele vă pot suggera.

N. R.

Ultima vânătoare a iubitului meu M., vânător infailibil, artist în adevărul înțeles al cuvântului, plin de viață, bun, de o bunătate evanghelică, care iartă fără să fie solicitată, uitând în toată sinceritatea cele mai mari și neomenoase acte de dușmanie pornite în contra lui... Ingăduitor peste măsură... Dă ajutorul său necondiționat în mod spontan și anonim, cum a și adus cele mai mari servicii țărei, în războiul pentru întregirea neamului. Nu așteaptă nici răspălată, nici recunoștință. De o modestie care a determinat pe mulți cunoșcuți din Ardeal să scrie în ultimul timp „că dacă „mulți regăteni ar avea sufletul împreună cu modestia „d-lui M., n'am fi zis niciodată că unificarea trebuie „făcută, căci ea s-ar fi făcut singură“.

Cu calități fizice, intelectuale și sufletești superioare, câștigate în tăcerea nopților de iarnă la pânde de lupi, singura pasiune cei mai rămăseșe și după război.

„Acolo, în mijlocul naturei, unde nu este decât „liniște, singurătate...

„Unde, tu nu vezi

„Nu am cuvinte

„Limba 'n gură mi se leagă

„Și nu pot să spun odată...

„Tot ceeace simt“.

Și nu găseă cuvinte, pentru că ele sunt alcătuite de academicieni numai după necesitățile materialismului lor științific.

Acolo la paza de lupi, singur cu gândul, poți reflectă adânc la toate problemele, cari rând pe rând îți abundă în cuget în mod contradictoriu, fără răutate, fără ambiție, fără nici un alt-fel de prejudecată, decât purul adevăr. Frumoasa sinceritate pusă în armonie cu nemărginita natură în toată splendoarea ei. Acolo unde minciuna grosolană și nici minciuna convențională nu au ce căută.

„Acolo, — spuneă el, prietenul M. — petrec, fac „vânătoare recreindu-mă“.

Acolo scăpă el de gălăgia orașelor, de răutățile oamenilor, de intrigile politice, de goana fie căruia de a ajunge prin înghiotire unde nu are nici un fel de chemare,—scăpă de invidia vecinului lui de vânătoare.

Acolo și numai acolo, unde vânătorul și numai vânătorul a putut simți libertatea cântată de Tagore, visată de Tolstoi, și câștigată de Panait Istrate cu atât de multe sacrificii. Libertatea, despre care numai un artist dublat cu o educație vânătoarească ca d. Alex. Davila poate spune: „sunt nume ce sparg ziduri, dar nu intră'n pușcărie“, fără ca cineva să-l poată bănuī măcar că ar propovăduī dezordinea. Sunt oameni a căror libertate numai D-zeu le-o poate luă. Pentru libertatea civilizației a fost vărsat sângele revoluționarilor francezi, pentru libertatea omenirei au murit milioanele de tineri în marea război european.

„Acă tăineă coconul M. în noapte, ceasuri întregi „cu lupii adunați de el cu urletul, din toate părțile“. îmi spuneă deunăzi pădurarul Olteanu din Dragomirești, trecând pe lângă Vâlcea, „Epurelui“. Într-adevăr „tăineă“ înțelegându-se de minune cu lupii.

Ultima lui vânătoare 14 lupi dintr'un foc. Minciună vânătoarească vor spune unii; „un adevărat record“ vor grăbi alții.

Recordul însă l-a hotărât să se lase și de acest ultim fel de vânătoare.

...Patrusprezece lupi dintr'un foc!... Il știam pe prietenul M. că'i displac neadevărurile și tot astfel și lauda.

„Plecasem în Dobrogea în ziua de 13 Ianuarie 1924, „după ce'mi cercetasem permisele de vânătoare și „legea — spune prietenul M. ... 13 zi nefastă.

„După ce cu multă cheltuială și mari sacrificii am putut să mă prepar cu toate cele necesare pentru patru-cinci zile, afaceri amâname, dispoziționi luate de ceace urmează să fie făcute în lipsa mea de acasă și alte multe“.

Toată iarna nu trăsesese un foc la iepuri și își rezervase 4—5 zile pentru această vânătoare. Ajuns la destinație află, că o dispoziție lăudată de toată lumea oprește telegrafic vânătoarea de iepuri, din pricina gălbezelii, al cărui leac, la iepuri, vânătorii cari merită să-i împuște nu l-au descoperit încă. Acest fel de vânătoare, — zic unii — tinde să dispară, precum tot din pricina puștei cu ejector automat a dispărut bizonul

din Europa și cum *ictiozaurul a dispărut datorită copoiului*.

«Ca om de ordine», istorisea el, «și mai cu seamă că să nu supăr pe specialiști am profitat de spuzenia lupilor aflată prin împrejurimi și am cumpărat primul bou oferit, pe care l-am adus la locul cel mai indicat. La scăpătul soarelui m'am instalat cât mai comod într-o pază admirabilă, de unde am putut «petrece» neobservat, admirând sălbăticia lupilor, impunerea celor mai puternici prin prezența, nu prin ăroganța lor, etc.—Mulți lupi au venit de s'au ospătat fără să-i deranjeze. Ultimii doi, cap la cap, au venit să se înfrunte din ultimele hartane rămase. . . . Epolez lin pușca . . . bang . . . o săritură pe spate a lupilor și în urmă tacere. — Fără să se depărteze mult, haitâcul a început să urle. Cei doi lupi s'au rostogolit în apropiata râpă și nu puteam crede că am împușcat decât unul dintre ei. — Cu toate acestea, am recomandat a 2-a zi dis de dimineață oamenilor de ajutor să caute cu atenție, că poate i-or găsi pe amândoi.

— «L-am găsit cucoane!».
— «Uite și pe al 2-lea!».
— «Și altul!».
— «Și încă unul!».
— «Mai uite unul!».
— «Și tot aşa am adunat 14 lupi. ».

— Hoitul fusese otrăvit.

— «Eu am cumpărat viața, eu am adus-o în pădure, eu cu urletul am adunat de prin toate meleagurile pe aceste biete 14 lighioane»—se plângea prietenul M.

— «Acesta sunt, poate, progresele României-Mari, dar asta nu mai este vânătoare».

Intristarea prietenului M. m'a făcut să reflectez asupra următoarei chestiuni: societatea X, are la activul ei anual 15—20 de lupi, 50—60 de vulpi otrăvite și 2—3 cerbi împușcați, fără să pot prinde de ce membri acelei societăți preferă să împuște 2 cerbi în loc să vâneze 80 de lupi și vulpi; pricpe însă abea acum, după 40 de ani de gândire, de ce bătrâni noștri aveau zicătoarea «adevăratul vânător nu mânâncă vânăt». Ei vânau numai pentru placerea de a vâna, nu pentru placerea de a mânca carne de cerb».

Curând și-a revenit și din această supărare prietenul

M., și acumă din vânător de lupi a devenit ocrotitorul lupilor, și iată cum: pleacă fără pușcă, dispensat de a cere diferite certificate de bună purtare și de a apela la buna voință a domnilor inspectori, sub-inspectori și para-inspectori.

Prietenul M. pleacă cu o frângchie, de care se servește drept scară spre a se sui «la tufan»; urmărește hoitul stricnitizat, se cațără la o depărtare de circa un km. de hoit și urlă semnalul de chemare. Apoi își schimbă locul aproape de hoit unde așteaptă până ce întreg haitâcul se apropie clănținind, mărâind, chelâlăind, chefnind. — Cei mai bătrâni, conducătorii haitâcurilor, se apropie cu multă precauție de hoit, și când sunt aproape să pue gura, M. urlă semnalul de alarmă—Bă-u-u-à-à-u—scurt. Bătrâni devin și mai atenți, cei tineri neexperimentați și lacomi îi îndeamnă pe cei bătrâni prin chelâlăituri. Prietenul M., din ascunzătoarea lui, pe un ton de bas urlă semnalul de chemare—Bă (pe care îl păstrează pentru mine). Haitâcul rămâne nedumerit; cei bătrâni cercetează cu simțurile lor atât de desvoltate și află prezența omului. Lupul cel mai convins, de pericolul prezenței omului, imbolul civilizației, se depărtează prudent, se resemnează, ori-cât de flămând ar fi, și urlă și el la rândul lui semnalul de alarmă, la care răspund ceilalți bătrâni conducători pe rând, unul, doi, trei, câte haite distințe sunt, semnalul de plecare.

. . . Haitâcul este salvat, . . . pleacă tacut.—Dacă haitâcul încă este reținut, de lacomia speciei, atunci prietenul M. cnefnește, urlă, etc. și trosnește crăci, apinde chibrit și face gălăgie discretă.

. . . În urmă liniștea își recăștigă stăpânirea codrului, iar M. se apropie de hoit, se așează pe scăunelul lui de vânătoare, fumează o țigaretă, oftează, nu mai vânează, dar rămâne vânător.

Se mai regalează iubitul meu M. citind frumoasele articole cinegetice ale D-lor Schneider-Snyder Roland, Dr. I. Phillipowicz, Rosetti-Bălănescu și a. rămânând totuși un învins fără de vreme, iar eu rămân incorigibilul care vă întrebă pe domniile-voastre, iubiți cititori: «oare lupul, cât de năpârlit ar fi, este el mai puțin demn de pușca domnilor voastre, decât cea mai grasă căprioară cu ochii ei plângători?»

OFICIALE ȘI COMUNICĂRI

COPIE DE PE JURNALUL CONSILIULUI DE MINISTRU
No. 512/926

J U R N A L

Consiliul de Miniștri în ședință sa dela 2 Martie 1926.
Având în vedere raportul d-lui Ministrului de Agricultură și Domeniilor cu No. 17520 din 2/III/926.
Având în vedere art. 21 al ultim. din regulamentul portului și vânzării armelor.

D E C I D E :

Art. I. Se majorează taxa unui permis de vânătoare dela 300 lei anual la 500 lei anual, cu începere din anul curent.

Art. II. Suma de lei 200 cu care s'a majorat aceste taxe se destina pentru organizarea pazei și controlului aplicării legei pentru protecția vânătorului și reglementarea vânătoarei.

Art. III. Domnul Ministrul de Agricultură și Domeniilor se însarcinează cu aducerea la îndeplinire a acestui jurnal.

(ss) Ion Brătianu, (ss) Al. Constantinescu, (ss) I. G. Duca,
(ss) General Moșoiu, (ss) Dr. Angelescu, (ss) S. Lepădatu, (ss)
Nistor, (ss) I. Inculeț, (ss) N. D. Chirculescu, (ss) General
Mărdărescu.

Domnule Prefect,

Aveam onoare să face cunoscut că prin deciziunea No. 2925/1926 s'a aprobat prelungirea valabilității permiselor de vânătoare, arme și câini, liberate în anul 1925, până la 1 Aprilie 1926.

Binevoiți să rugăm, să aduce la cunoașterea primăriilor și șefilor posturilor de jandarmi această decizie.

p. MINISTRU (ss) N. Săulescu

p. DIRECTOR GENERAL (ss) Ilie Iliescu

Primit din partea unui domn membru o adresă cu întrebare dacă este interzisă vânătoarea cu copoii pe zăpadă?

Legea vânătoarei nu face nici o distincție, nici în ceace privește terenul și nici în ceace privește anotimpul. Ea interzice vânătoarea cu copoii în mod general și nu o îngăduie decât excepțional cu autorizație specială a Ministerului.

Domnul Ötvös Balázs, colaboratorul nostru din Sződrákos, Ungaria, roagă pe acele persoane cari i-se adresează pentru diferite chestiuni relative la câini și vânătoare, de a anexa și contravaloarea mărcilor pentru răspuns, deoarece nu se poate pretinde unui om care are o corespondență atât de vastă, de a cheltui sume mari de bani cu corespondența.

Ministerul de Agricultură și Domeniilor, Direcția Vânătoarei sunt de vânzare circa 3000 ouă de fazani, disponibile la fazaneria Statului Casa Verde, Timișoara.

Aceste ouă vor fi predată între 15 Aprilie—15 Mai pe un preț foarte avantajos ce se va fixa.

Nu se va acorda ouă decât acelor societății de vânătoare sau persoanelor care au teren de vânătoare potrivit creșterei fazanilor și vor dovedi că au specialist fazanier, sau au în serviciu un absolvent al școalei de brigadieri de vânătoare „Gh. Nedici” a Statului.

Cerările se vor înainta chiar de acum Direcției vânătoarei din Ministerul Domeniilor.

Amatorii de a cumpăra cerbi lopătari pentru colonizare se vor adresa Direcției Vânătoarei. Prețul de bucată Lei 3000.— Ambalajul și transportul privește pe cumpărător. Predarea în iarna viitoare.

:: ::

Muzeul de vânătoare. Noui donații.

Prin lista de subscripție încredințată D-lui Dr. Virgil Radeș, inspector de vânătoare al județului Alba, s'a adunat în total 4.586 lei.

Au subscris :

1) Societatea de vânătoare Hubertus, Abrud	200.—
2) " Apuseni, Ighișu " de sub poala munților	1.000.—
3) Societatea de vânătoare Diana, Aiud	1.000.—
4) Dela 10 vânători din Aiud	480.—
5) " 24 Teiuș	280.—
6) " Societatea vânătorilor Teiuș	500.—
7) " 5 vânători din Oarda-de-Jos	1.000.—
Total	176.—
	4.586.—

Prin lista de subscripție, încredințată D-lui Victor Lehrer, inspector de vânătoare din Pitești, s'a adunat 3.500 lei.

Au subscris D-nii .

1) Honoriu Bănescu, Str. Brătianu No. 17, Pitești	100.—
2) George Hristodorescu, Argeș	200.—
3) Dumitru Hociota, Argeș	200.—
4) Miron Chiran, Cepari-Argeș	200.—
5) Nica Bogdan, Bârsești-Argeș	200.—
6) C. Vasiliu, inginer, serviciul tehnic, Pitești	100.—
7) G. Meadu, Strada Trivalea No. 30, Pitești	100.—
8) Mihail Leher, Pitești	200.—
9) G. Nicht, Pitești	100.—
10) D. Nicolescu, Pitești	100.—
11) A. Lőbel, Pitești	100.—
12) Victor Leher, Pitești	200.—
13) N. Carasside, Pitești	100.—
14) C. Dumitrescu, avocat, Pitești	100.—
15) Inginer Mateescu, Pitești	100.—
16) Societatea vânătorilor Neagoiu, Pitești	300.—
17) Clubul Tinerimii, Pitești	500.—
18) Alexandru Leher, Pitești	200.—
19) Inginer Balta, Pitești	200.—
20) O. Bădulescu, Pitești	100.—
21) Nicu Nicolau, Pitești	100.—
	3.500.—

D-l inspector C. Crăsnaru, Strada D. A. Rosetti, Craiova 400.—

Lista de subscripție încredințată D-lui Dr. Virgil Radeș Suma din urmă 6.620.—

Total general 15 106.—

Au mai donat piese D-nii .

1) G. Nedici	3 vitezuri, 1 buteo-vulgaris
2) Anton Vimmer	1 Milous regalis
3) Nicolae G. Dinescu	1 Ardea cinerea.

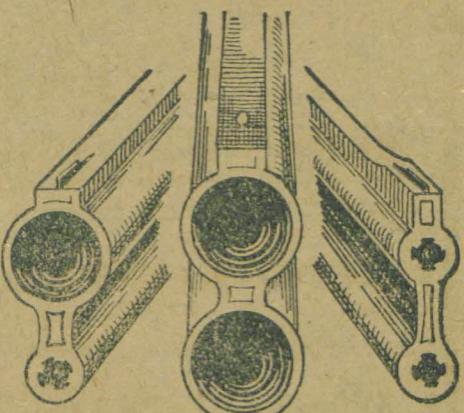

FONDATĂ IN 1898

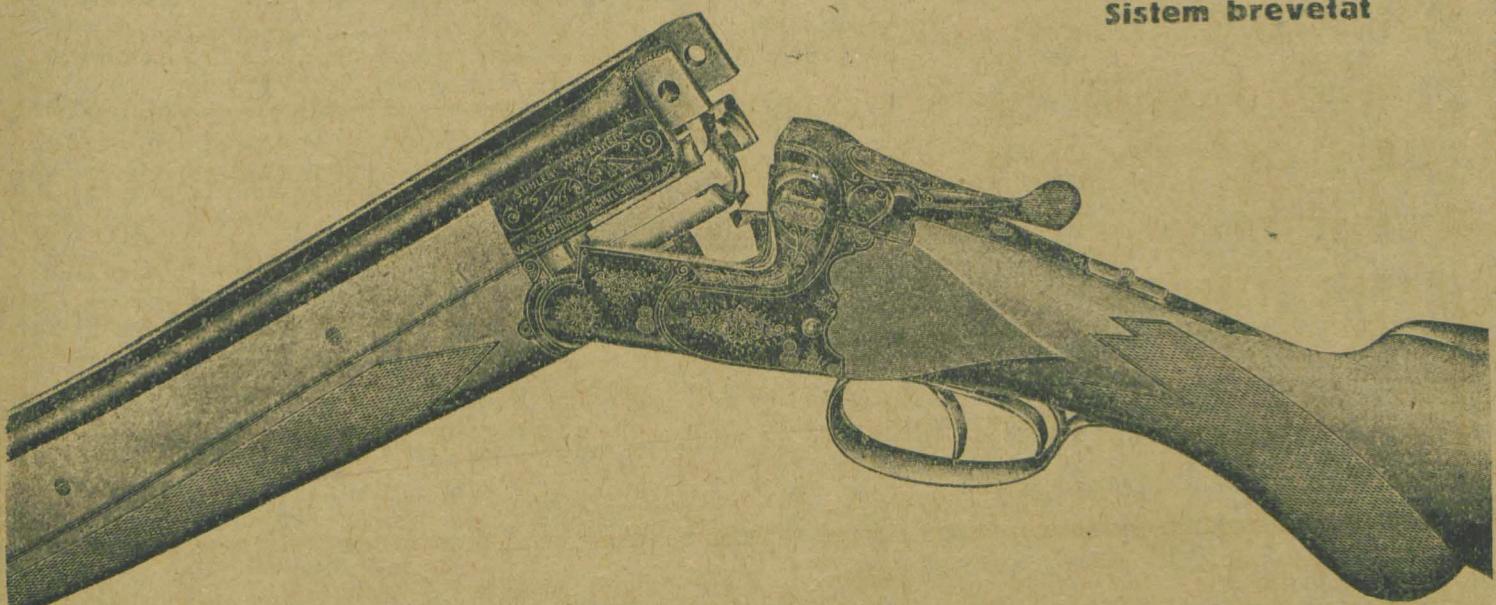

MARCA FABRICEI

Gebrüder Merkel
Genohre

Sistem brevetat

Arma viitorului pentru vânătoare și tip sportiv.

Marile succese practice obținute cu armele noastre cu țevi suprapuse, dovedesc marile avantaje ale acestor arme sistem Bock:

- 1) Câmp de ochire complet liber, fără reflexe laterale;
- 2) Percutare infailibilă a capselor (sistem brevetat).
- 3) Inchizător de o putere de rezistență unică.
- 4) Tir de mare precizie, mai ales pentru distanțe mari, din cauza stabilităței și a zăvorirei perfect simetrice a țevilor.
- 5) Tragere rapidă și precisă, datorită balansării și maniabilității impecabile a acestui model.

Fabricația acestor arme cu țevi suprapuse este specialitatea noastră. Indelungată noastră experiență și instalațiunile moderne cu totul perfeționate ale casei noastre, ne garantează exclusivitatea fabricației cestui sistem, pe care-l construim în următoarele modele:

Arme de alice cu două țevi, sistem Bock (2 țevi de alice suprapuse)

Arme express cu două țevi, " " (2 țevi de glonț suprapuse)

Arme mixte cu două țevi, " " (1 țevă de alice și una de glonț, suprapuse).

Aceste modele le putem construi și cu două sau mai multe rânduri de țevi. De pildă o armă de alice sistem Bock, cu un rând de țevi express și alt rând de țevi mixte.

Cele mai fine arme de vânătoare care se construiesc astăzi, sunt arme sistem Bock. Cu o astfel de armă, atât vânătorul cât și trăgătorul de porumbei, este echipat pentru orice gen de tir și pentru toată viață. Totodată mai recomandăm cunoșcutele noastre arme DRILLING, reputate prin soliditatea lor, precum și ELEGANTELE NOASTRE ARME DE ALICE, care pot rivaliza cu cele mai fine arme engleze.

Fabrica de arme FRAȚII MERKEL, SUHL
(GERMANIA)

Reprezentată în România prin „UNIUNE”

„DANUBIUL“

ȘANTIERELE ȚĂRII ROMÂNEȘTI PENTRU CONSTRUCȚIUNI NAVALE ȘI METALURGIE, S. A. BRĂILA

**CONSTRUCȚIUNI, REPARAȚIUNI ȘI MODIFICĂRI DE VASE
NAVALE DE ORICE CATEGORIE**

**CONSTRUCȚIUNI ȘI REPARAȚIUNI DE MAȘINI MARINE,
INDUSTRIALE, AGRICOLE, VAGOANE ȘI LOCOMOTIVE**

**REPARAȚIUNI DE AUTOMOBILE ȘI MOTOARE, LUCRĂRI
DE ORICE GEN LA MAȘINA DE FREZAT UNIVERSALĂ**

**TURNĂTORIE DE FONTĂ, BRONZ ȘI ALTE METALE, CON-
FECTIONAREA SPECIALĂ A CORPURILOR ȘI CAPETELOR**

„DIESEL“

DOC PLUTITOR, ȘALUPĂ CU POMPE DE SALVARE

Banca Generală a Țării Românești

CAPITAL LEI 60.000.000, REZERVE LEI 50.000.000

Sediul Central în București Str. Lipscani No. 10

Sucursale: Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Giurgiu
Ploiești, T.-Măgurele, Oradia-Mare, Sf. Gheorghe

Bănci Afiliate: „TEMİŞOARA“ Institut de Credit și Economii,
Timișoara, „BANCA BASARABIEI“ Kișinău

FACE TOATE OPERAȚIUNILE DE BANCĂ

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE :

Președinte: d-IC. RĂMNICEANU-MANOESCU

Vice-Președinti: | Prințipele B. ȘTIRBEY
| I. M. MITILINEU

Membri: VICTOR ANTONESCU, Prințipele
JEAN CALLIMACHI, Dr. I. COSTI-
NESCU, HENRI CATARGI, C. G.
DISSESCU, V. GOLDIS, Baronul AI.
HURMUZACHI, P. P. NEGULESCU,
Inginer C. OSICEANU.

Director General: M. A. GEORGESCU

**SEMINȚE DE ZARZAVAT,
DE FLORI ȘI DE ARBORI, :::::
:::: DE PRIMA CALITATE**

CEPE DE CANNA, DE DAHLIE, DE GLADIOLE ȘI DE
BEGONIE, PLANTE DECORATIVE ȘI
DE INTERIOR, PLANTE DE GRĂDINĂ,
PERENALE, TRANDAFIRI ÎNALTI ȘI
PITICI, RĂSADURI DE CĂPȘUNI,
RĂDĂCINĂ DE SPARANGHEL, IN
CALITĂȚILE CELE MAI FRUMOASE ȘI CELE MAI BUNE

SPECIALITATE IN SEMINȚE

PENTRU TERENURI ARABILE DIN PĂDURI ȘI
OGOARE PENTRU VÂNAT, CA, VARZĂ URIAŞĂ
DE NUTRET, SPARTIUM-SCOPARIUM, FLOAREA
SOARELUI, NAPI, MĂZĂRICHE, MUŞTAR, RAPITĂ,
CĂNEPĂ, HELIANTHUS TUBEROSUS, HELIANTHUS
SALSIFIS, AMESTECURI DE SĂMÂNTĂ DE IARBĂ, ETC.

CATALOGUE GRATIS LA CERERE

ARPAD MÜHLE
FURNIZOR AL CURTEI REGALE
SĂMÂNTĂRIE, GRĂDINĂRIE EN-GROS
TIMIȘOARA III

BET'I
BERE
AZUGA

CEL MAI BUN
ULEIU DE ARME
„ANTINITROL“

Încercat și găsit bun, pe domeniile regale,
în urma ordinului Oficiului Vânătorilor Regale

Singurul producător

în

România Mare:

Inginer

Albert Schaefer,

Sibiu

a se adresa la „Uniune“

**Loc pentru
Reclame**

Specialist

în creșterea și ocrotirea
vânătorului, în creșterea
și dresajul căinilor, precum și în creșterea
peștilor în lacuri artificiale, cauț post la o
moie mare.

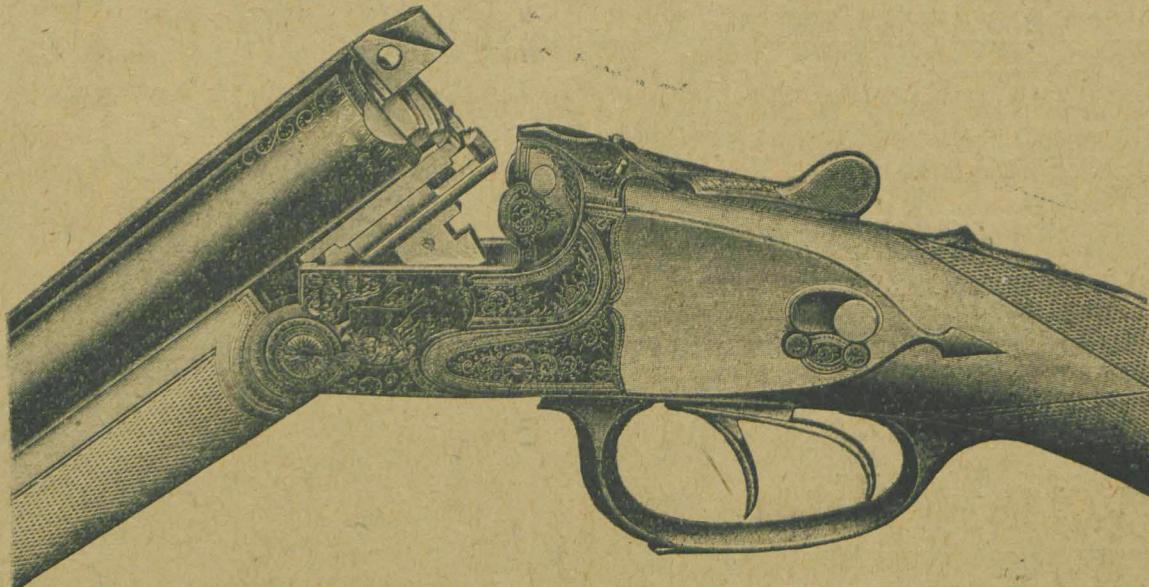
Străin, dar vorbește românește și mai multe
limbi.

Ofertele sa vor adresa la „Uniune“ sub
„Specialist“

C. A. FUNK & Co. SUHL (GERMANIA)

FABRICĂ DE ARME

Firmă reputată pentru armele sale de primul rang și de mare precizie.

Construește ori-ce armă de vânătoare și de sport, de la cea mai simplă până la cea mai elegantă. Execuție constiincioasă și promptă. Tir de mare precizie și cu maximum de randament, dovedit cu certificatul oficial al standurilor de încercare, care întovărășesc fie-care armă,

SPECIALITĂȚI:

SISTEM ANSON & DEELEY:

arme de alic cu două țevi, sau cu una de alic și alta de glonț și expressuri, în toate calibrele, cu sau fără ejector.

„ ANSON & DEELEY:

drillinguri, drillinguri-expressuri, etc. pentru cele mai puternice încărcături, în toate calibrele, cu sau fără armare separată a țevii de glonț și ejector.

„ ANSON & DEELEY:

arme sistem Bock (cu țevile suprapuse), în toate calibrele, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten).

„ ANSON & DEELEY:

arme pentru tirul de porumbei sistem Bock (țevi suprapuse), atât pentru vânătoare, cât și pentru tir la talere, având maximum de randament posibil, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten), cu sau fără ejector.

Toate tipurile de arme se pot executa și cu cocoașe.

ARME DE GLONT DE MARE PRECIZIE SISTEM BLOCK

pentru toate calibrele și cele mai puternice încărcături, având avantajul de a fi extrem de ușoare și foarte elegante, admirabile pentru orice gen de vânăt. Soliditate extremă, de la cea mai simplă armă la cea mai rafinată execuție.

La comenzi se poate ține seama de orice dorință specială.

Cataloage și prospecți în patru limbi, se găsesc la „UNIUNE”.

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Redactată de cei mai de seamă techniciani și specialiști în materie de vânătoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și înmulțirea vînatului, educația vânătoarească, technica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vînatului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătoarei, lista contravenențiilor la legea de vânătoare, dări de seamă a societăților de vânătoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânătoare.

ABONAMENTUL ANUAL: 300 lei

pentru societățile afiliate 400 „

ANUNȚURI COMERCIALE 1 pagină 5.000 Lei anual

$\frac{1}{2}$	"	3.000	"	"
$\frac{1}{4}$	"	1.750	"	"
$\frac{1}{8}$	"	1.000	"	"

ABONAMENTUL LA „REVISTA VÂNĂTORILOR” ESTE OBLIGATORIU PENTRU TOȚI MEMBRII UNIUNEI (Art. 6 din Statute)

„Revista Vânătorilor” este unicul mijloc de comunicare al tuturor vânătorilor din toată țara, care au să-și spună ceva.

De aceea, dacă aveți ceva de cumpărat, de vândut, de schimbat, sau de pus vre-o întrebare tehnică vânătoarească, adresați-vă „Revistei Vânătorilor”. Numai aci puteți fi siguri că veți găsi pe aceia cărora vă adresați.

La orice corespondență atașați mărcile pentru răspuns.

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresate în scris toate reclamațiile.

UNIREA FACE PUTEREA

STRÂNGEȚI-VĂ IMPREJURUL „UNIUNEI”

Domnului

PRETUL UNUI EXEMPLAR 30 LEI
PRETUL UNUI NUMĂR VECIU 40 LEI

Ramburs Lei

Reprezentând:

Cotizația și Abonamentul D-v. pe 1926

Lei 300.—

Restanțele din trecut:

Lei

Total Lei

pentru care vă mulțumim.

SECRETARIATUL